„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pėtnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LAckawanna 4-5529

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Coutries $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30th St., New York, N. Y

No. 49 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Autorized on June 27, 1918. New York, N. Y., Gruodžio (December) 7, 1934. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879. Vol. XXV

7,000,000 Darbininkų Gaus Darbo

Hitlerininkų Byla Prasidės Gruodžio 14

Reikalaus 12 Bilionų Ekonominiam Krašto Atstatymui

7,000,000 DARBININKŲ GAUS DARBO.

Washington, D. C. — Moffet, gyvenamų namų administratorius paskelbė planą, kaip jo administracija mano visame krašte statyti naujoviškus namus. kurie butų galima žmonėms prieinamomis kainomis įsigyti. Kada tas programas bus išvystytas — apie 7,000,000 darbininkų gaus darbo. Minimos administracijos plane yra tai, kad valstijos ir miestai kviečiami sudaryti taip vadinamas mažųjų dividendų bendroves, kurios dalyvautų namų statymo programe. Šiame darbe be valstijų ir miestų galėtų dalyvauti taipgi ir privatus kapitalas, kuris šiuo laiku vidutiniškam žmogui neprieinamas.

Prezidentas Rooseveltas nuoširdžiai remia minimą namų statymo planą. Be to, jis daug dirba krašto gerovei ir rūpinasi likimu tų, kurie beširdės bedarbės prispausti, kurie del to neturi darbo ir reikiamos pastogės.

HITLERININKŲ BYLA GRUODŽIO 14.

Plačiai išgarsėjusią Klaipėdos krašto priešvalstybinių gaivalų bylą Lietuvos kariuomenės teismas nagrinės šių metų gruodžio 14 dieną. Patraukti tieson ligi šiol 126 kaltinamieji. Jie kaltinami tuo, kad priklausė slaptoms iš Vokietijos vadovaujamos nacionalsocialistinėms organizacijoms, kurių tikslas buvo ginkluotu sukilimu atplėšti Klaipėdos kraštą nuo Lietuvos ir jį prijungti prie Vokietijos, ir tuo tikslu rengiamasi ginkluotam sukilimui. Be šių kaltinimų, dalis patrauktųjų tieson dar kaltinami teroristinių aktų vykdymu, kaip tai: Jasučio nužudymas politiniais tikslais ir taip pat politiniais tikslais pasikėsinimas nužudyti Loopsą.

Šioje byloje be gausios kaltinamųjų kaltę įrodančios medžiagos (dokumentų, susirašinėjimų, ginklų), dar šaukiami 296 liudytojai pagal kaltinamąjį aktą. Be to, 142 liudytojai šaukiami kaltinamiesiems paprašius. Taip pat kaltinamiesiems leista patiems iš susitarimo atsivesti dar 59 liudytojus. **Kartu su ekspertais ir vertėjais byloje dalyvaus apie 650 žmonių.** Tarp liudytojų, kuriuos teismas leido kaltinamiesiems atsivesti, yra ir Vokietijoje gyvenančių.

Kai kurie kaltinamieji anksčiau prašė teismo, kad jie savo liudininkais galėtų pašaukti Vokietijos ministerius Goebelsą ir Hessą. Tačiau girdėti, kad paskutiniuoju laiku nuo šių savo prašymų jie yra atsisakę. Visiems šios bylos kaltinamiesiems ir liudytojams sutalpinti Kaune nėra tokios salės. Todel bylą manoma svarstyti teisingumo ministerijos rumų salėje. Jau dabar manoma, kad šioje byloje teismui pirmininkaus pats kariuomenės teismo pirmininkas pulk. Leonas, o kaltinimą palaikys pats kariuomenės teismo prokuroras gen. Vimeris.

Lietuvoje ši byla kelia didžiausio susidomėjimo. Manoma, kad per ją bus išaiškinta ir tokių dalykų, del kurių teks rimtai susirupinti netik Lietuvai, bet ir kitoms valstybėms. Lietuvos teismų istorijoje ši byla yra viena pirmųjų ir, galima sakyti, lig šiol buvusių pati didžiausia. Tsb.

REIKALAUS 12 BILIONŲ EKONOMINIAM KRAŠTO ATSTATYMUI.

Washington, D. C. — Čia eina kalbos, kad vidaus departamento sekretorius Ickes ir šelpimo administratorius Hopkins nusprendė kreiptis per prez. Rooseveltą, kad susirinkęs posėdžiauti kongresas butų paragintas skirti iki $12,000,000.00 (dvylika bilionų) tolimesniems šelpimo krašto ekonominio atsistatymo darbams. Bet kiek ištikrųjų bus reikalauta skirti — niekas negali pasakyti, nes šis klausimas niekam nežinomas. Tai tik apčiuopiamieji speliojimai, kuriais norima statyti įvairių kliučių vyriausybės darbams. Tačiau viskas paaiškės tuomet, kai susirinks kongresas.

NUŽUDYTAS AUGŠTAS RUSIJOS OFICIALAS.

Maskva. — Gruodžio 1 d. Leningrade, sovietų buveinėje, nužudyta augštas Rusijos oficialas, Sergei Mironovich Kiroff, narys sovietų politiško biuro ir artimas Stalin'o draugas. Žmogžudys suimtas. Juo yra buvęs tulo biuro darbininkas, Leonid Vasilievich Nikolajev. Kiroff bus palaidotas raudonoje aikštėje, Maskvoje, nes buvo stambus darbuotojas dar tais laikais, kai komunistai nuvertė Kerenskio valdžią ir bendrai daug dirbęs Rusijos sovietams. Del jo mirties visa Rusija gedi. Nors žmogžudis yra žinomas, bet Rusijoje plačiai kalbama ir rašoma, kad Nikolajev'as yra papirktas Rusijos sovietų priešų.

SOCIALISTAI VIENYSIS SU KOMUNISTAIS.

Boston, Mass. — Gruodžio 2 d. čia užsibaigė Socialistų Partijos tarybos susirinkimas, kuris tęsėsi tris dienas. Be kita ko, tame susirinkime svarstyta ir pasiulymas sudaryti bendrą frontą su komunistų partija. Socialistų lyderiai šiam pasiulymui pritaria, bet galutinai jį apsvarstyti palikta nacionalei socialistų konvencijai, kuri įvyks 1936 metais. Jei bent kurios socialistų partijos kuopos norėtų dabar su komunistais sudaryti bendrą frontą, tai jos turi gauti užgyrimą centralinio socialistų partijos komiteto.

JEI NORI TAIKOS, TAI ĮRODYK.

Paryžius. — Lapkričio 30 d. Francijos vyriausybė patiekė Vokietijos diktatoriui, Hitleriui, pasiulymą, kad jei jis dirba del taikos, tai lai savo parįžimą įrodo. Francijos užsienio reikalų ministeris, Laval, aiškindamas vyriausybės nusistatymą užsienio reikalais, pareiškė: „Kancleris Hitleris paskelbė, buk jis pageidauja taikos. Mes reikalaujame, kad jis tą savo pareiškimą pakeistų akcija". Ministeris Laval sakė, kad jei Hitleris nori taikis, apie kurią jis vis kalba, tai lai Vokietija prisideda prie sudarymo Rytų Europos valstybių pakto (Rytų Lokarno). Bet jei Vokietija to nepadarys, kad Hitleriui rupi kas kitas, o ne taika.

DIDELIS VIESULAS IR SNIEGAS.

Chicago, Ill. — Praeitos savaitės pabaigoje Missouri, Iowa, Minnesota ir Wisconsin valstijas nusiautė didelė viesula ir sniegas. Kai kuriose tų valstijų dalyse daug prisnigta ir padaryta didelių medžiaginių nuostolių. Ties Muskegon, Mich., ežere sudaužyta prekybinis laivas, kurio įgula išgelbėta.

FILIPINŲ SALAS KANKINA VIESULOS.

Manila, Filipinų Salos. — Dar viena viesula (tifunas) ištiko Samar salą, kuomet Centralinėse Filipinų salose suskaityta 60 žuvusių nuo panašios viesulos, kuri siautė praeitą ketvirtadienį. Minima praeito ketvergo viesula jau buvo šešta iš eilės Filipinų salose bėgy pastarųjų trijų mėnesių. Visos tos viesulos nusinešė virš 300 gyvybių.

BOLIVIJOS PREZIDENTAS ARESTUOTAS.

Santiago, Čili. — Bolivijoje eina savotiškas nerimas. Prezidentas Daniel Salmanca formaliai rezignavo. Tai padarė po to, kai po sukilimo, vice-prez. Soranza paėmė valdžią į savo rankas. Prezidentas karininkų areštuotas, kai jis su savo dukterimis atvyko į karo lauką Gran Chaco srity. Jis išgabentas į Santa Cruz, kur bus karo teismo teisiamas. Žymiausiu Bolivijos žmogumi dabar pasiliko gen. Penaranda, kuris vadovauja Bolivijos kariuomenę. Jis dar nenusisprendė, ką daryti: paskelbti karinę diktaturą ir tęsti toliau karą, ar visą valdžią perduoti vice-prezidentui, kad tas paprašytų taikos iš Paraguajaus, kuri karo lauke prieš Boliviją ima viršų.

NUŽUDYTAS MERGAITES PAŽINO.

Carlisle, Pa. — Prieš palaidosiant, rastos krumuose trys mergaitės, pagaliau, pažintos. Jos yra Elmo J. Noakes, iš Roseville, Cal., dukterys, turinčios 12, 10 ir 8 metų amžiaus. Jų motina numirus keli metai atgal. Pas Noakes gyveno ir šeimininkavo jo seserietė Winifred Pierce, 18 metų amžiaus. Kelios savaitės atgal Noakes pasiėmė į automobilį savo dukteris ir seserietę ir skubiai atvyko į Pennsylvania, kur nužudė mergaites, paskui nušovė seserietę ir pagaliau pats sau galą pasidarė. Šios labai nepaprastos tragedijos priežastis, kol kas, dar neišaiškinta.

LITVINOVAS TIKRAI ATVYKS Į KAUNĄ.

Sužinota, kad Sovietų Rusijos užsienių reikalų komisaras Litvinovas gruodžio pradžioje tikrai atvyks į Kauną ir čia tarsis su Lietuvos vyriausybe abi šalis liečiančiais klausimais. Šitam Litvinovo vizitui priduodama daug reikšmės. Ypač vokiečiams ir lenkams jo apsilankymas Lietuvoje labai nepatinka. Mat, Sovietų Rusija su Francija yra nusistačiusios garantuoti Baltijos valstybių nepriklausomybę, net jeigu prie tokios garantijos Lenkija su Vokietija ir neprisidėtų. Be to, Sov. Rusija savo užsienių komisaro apsilankymu Kaune nori parodyti ypatingą susirupinimą saugumu Lietuvos Respublikos, kuriai pirmiausiai tenka pakelti vokiečių puolimus. Taigi čia pirmiausiai norima užkirsti kelią Vokietijos veržimuisi į rytus.

KOVOJA PRIEŠ NACIUS.

Berlynas. — Jau ir pačioje Vokietijoje pradedama aštri kampanija prieš nacius ir prieš patį diktatorių Hitlerį. Čia ir kituose Vokietijos miestuose pradėta skleisti mažas laikraštukas, kuris pašiepiančiai rašo apie nacių partijos vadus ir ragina nepasiduoti jų aklai vadovybei. Žmonės raginami parodyti daugiau civilinės drąsos. Hitlerio vyriausybė to laikraštuko leidėjų ieško ir yra pasirįžusi juos skaudžiai nubausti.

JAPONIJA „VADOVAUJANTI" TAIKAI.

Tokio. — Japonijos užsienio reikalų ministeris Hiroto, kalbėdamas didžiunų butui, pareiškė, kad „Japonija vadovaujanti taikai ir Londono laivynų konferencijoje stovinti už nepuolimo ir negrąsinimo Principą". Esą, Japonija pergyvenanti nusiginklavimo dvasią. Bet apie pasirįžimą atmesti laivynų sutartį, jis visai neprisiminė. Neužsiminė ir apie kitus konfliktus su svetimomis valstybėmis.

Todel kitos valstybės ir jų vadai apie Japoniją kitaip mano, negu ministeris Hiroto.

BEDARBĖ AMERIKOJE DIDĖJA.

Washington, D. C. — Lapkričio 30 d. Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, Wm. Green, paskelbė mėnesinį pareiškimą apie Amerikoje esantį nedarbą. Sulig to pareiškimo, šiandien Jungtinėse Valstijose bedarbių yra daugiau 550,000, negu tuo pačiu laiku jų buvo praeitais metais. Anot p. Green, lapkričio 30 dieną, šiais metais, visame krašte bedarbių buvo 10,671,000, o 1933 m. spalio mėnesy jų buvo apie 10,122,000.

SMULKIOS ŽINELĖS.

Londonas. — Praeitą savaitę susivedė Anglijos jaunesnysis karaliukas Jurgis su Grekijos princesa Mariana. Vedybų ceremonijos buvo pažymėtinos. Procesija atlikta tokia, kokios dar jokie didikai neatžymėjo. Šliubą jauniesiems davė Anglijos bažnyčios galva ir antrą artodoksų grekų vyriausias vyskupas. Žmonės taipgi tas vedybas girtavimu ir visokiais bamkietais atžymėjo.

Royal Oak, Mich. — Čia gyvena Amerikoje plačiai pagarsėjęs „Radio Kunigas", rev. Charles E. Coughlin, kuris per radio pasako tiesiog „stebėtinus" pamokslus. Pastaruoju laiku jis pareiškė, kad organizuojąs Socialę Sąjungą delei Socialio Saugumo. Dabar ta sąjunga jau turinti 200,000 narių, bet laike prezidento rinkimų 1936 metais, ji turėsianti tiek narių, kad galėsianti rinkimus pakreipti minimo kunigo pageidaujamon pusėn.

Paterson, N. J. — Kiek laiko atgal prasidėjęs Patersono ir apylinkės dažyklų streikas dar nesibaigė. Streikininkai piketuoja tas dirbtuves, kur dirbama su skebais. Teismai bando visai pikietavimą uždrausti. Bet darbininkai-streikieriai pasirįžusiai kovoja.

Chicago, Ill. — Čia tula 29 metų amžiaus panelė, Patricia Maguire, sirgo miego liga ir be sąmonės išgulėjo 33 mėnesius. Pastaruoju laiku ji jau pradeda sąmonę atgauti tiek, kad gali skaityti gaidas. Šitas nuotikis labai stebina gydytojus, nes tai yra pirmas šios ryšies pasireiškimas.

Corning,, N. Y. — Pastaruoju laiku čia pagaminta didžiausias teleskopas, kokį bent kada žmogus yra padaręs. Minimas teleskopas yra 200 colių diametrų ir jo padarymui sunaudota 40,000 svarų stiklo. Su šiuo teleskopu bus galima matyti į erdvę 900,000,000 šviesos metų tolio. Mokslininkai mano, kad minimas teleskopas yra tikras sapnas, su kurio pagelba bus galima daug kas apie erdves sužinoti.

Svarbus Pranešimas SLA. Kuopų Valdyboms ir Nariams

SLA. Pildomosios Tarybos suvažiavimas, įvykęs lapkričio 30 d. ir gruodžio 1 ir 2 dd., šių metų, spiriamas valdžios įstaigų padarė sekamą privalomą nutarimą tiems nariams, kurie yra ėmę paskolas iš SLA. duoklių užsimokėjimui:

„5. Svarstoma valdžios reikalavimai, kad ėmusieji iš SLA. paskolas duoklių užsimokėjimui nariai, kurių paskolų atmokėjimo laikas jau išsibaigęs, kad paskolas sugrąžintų pirm sekamų naujų metų. Visą padėtį nuodugniai apsvarsčius nutarta ir įsakyta SLA. Sekretoriui pareikalauti visų narių, kurie turi ėmę paskolas iš SLA. duoklių užsimokėjimui ir kurių paskolų atmokėjimui laikas sukako, kad šiame gruodžio mėnesyje visi tokie nariai jiems suteiktas paskolas atmokėtų, arba persikeltų į žemiausį apdraudos laipsnį. Persikėlimo išlaidos — 50 centų už naują narystės paliudijimą bus apmokėtos iš Bedarbių Fondo. Kurie žemiausio apdraudos laipsnio nariai neišgalės gautas paskolas sugrąžinti, tokie nariai turi sudėti raštišką pasižadėjimą paskolas grąžinti laike vienų metų, arba sudėti SLA. Sekretoriui raštišką sutikimą, kad paskolinta suma butų atitraukta iš pašelpos atsitikime tokio nario ligos, už kurią jisai gautų pašelpą."

Šitą Pildomosios Tarybos nutarimą visi ėmusieji iš SLA. paskolas nariai, kurių paskoloms atmokėti laikas išsibaigęs, privalo išpildyti pirm sausio 1 d., 1935 m. Kadangi persikeliant nariams iš augštesnių apdraudos laipsnių į žemesnius laipsnius konstitucija nereikalauja tai atlikti oficialiame kuopos susirinkime, tai taip trumpu laiku šitai atlikti galima žemiau nurodyta tvarka.

Paskolas ėmusieji nariai privalo neatidėliojant kreiptis į savo kuopos finansų sekretorių ir su jo pagelba atlikti sekamus formalumus:

1. Jei išgali, grąžinti gautą iš SLA. paskolą, kurios atmokėjimui laikas jau išsibaigęs.

2. Jei narys priguli ant augštesnio apdraudos laipsnio ir savo skolos Susivienijimui atmokėti neišgali, tai privalo įteikti kuopos finansų sekretoriui savo narystės paliudijimą ir sekamą raštišką pareiškimą:

„Aš žemiau pasirašęs, narys SLA. _____ kuopos, Centro No. _____ šiuomi meldžiu SLA. Pildomosios Tarybos perkelti mane iš ..... [rašyti apdraudos laipsnį ir sumą] ..... į pirmą apdraudos laipsnį — $150 su teise sugrįžti į originalį apdraudos laipsnį, iš kurio dabar keliuosiu, kuomet mano išgalės leis man užsimokėti užsilikusias augštesniojo laipsnio duokles ir skolas Susivienijimui, kaip tatai nurodo SLA. konstitucija. Šiuomi grąžinu mano augštesniojo apdraudos laipsnio paliudijimą ir meldžiu jo vieton išduoti naują apdraudos paliudijimą į žemesnį apdraudos laipsnį" (Po tokiu pareiškimu narys pasirašo pilną vardą ir pavardę).

Kuopos sekretorius tokį nario pareiškimą prisegęs prie grąžinamo narystės paliudijimo prisiunčia SLA. Sekretoriui. Už išdavimą naujo paliudijimo jokių mokesčių mokėti nereikia.

3. Jei narys priguli ant $150 pomirtinės ir savo skolos neišgali atmokėti, tačiau priguli prie ligoje pašelpos skyriaus, tai privalo kuopos sekretoriui įteikti sekamą pareiškimą:

„Aš žemiau pasirašęs, narys SLA. _____ kuopos, Centro No. _____, šiuomi pareiškiu, kad pirm sausio 1 d., 1935 m., neišgaliu atmokėti Susivienijimui man suteiktos paskolos sumoje ..... [Pažymėti paskolos sumą] ..... duoklių užsimokėjimui, tai šiuomi sutinku ir prašau Pildomosios Tarybos atitraukti minėtą paskolos sumą iš mano pašelpos ligoje, kuomet pašelpa bus man mokama. Jei ligoje pašelpa nebutų mokama, tai pasižadu ..... [rašyti į kokį laiką] ..... paskolą butinai atmokėti."

Po tokiu pareiškimu narys privalo pasirašyti pilną savo vardą ir pavardę. Kurie nariai nepriguli prie ligoje pašelpos skyriaus, tai kur kalbama pareiškime apie ligoje pašelpos skyrių tą turi išleisti ir parašyti tiesioginį pasižadėjimą skolą atmokėti vienų metų laiku.

Visus tokius narių pareiškimus kuopų finansų sekretoriai privalo neatidėliojant pasiųsti SLA. Sekretoriui. Taip pat neatidėliojant turi prisiųsti Susivienijimui narių sugrąžintas paskolų sumas, kad pirm sausio 1 d., 1935 m., jos pasiektų Centro Raštinę.

Prašomi kuopų finansų sekretoriai parašyti nariams tokius raštiškus pareiškimus, kaip augščiau nurodyta, jei kurie nariai nemoka rašyti ir patys negali to atlikti. Kurie nariai nemoka pasirašyti ir savo parašą paliudija kryželiu, tai du liudininkai turi pasirašyti, kad jų akyvaizdoje narys prie savo pavardės kryželį padėjo.

Toliaus prašomi kuopų finansų sekretoriai paraginti paskolas iš SLA. ėmusius narius, kad jie neatidėliojant visa tai išpildytų, kas šiame pranešime nurodoma. Pasitikiu, kad visų kuopų sekretoriai ir kiti valdybos nariai pagelbės nariams ir Centro Raštinei šį reikalą sutvarkyti kaip Pildomosios Tarybos nutarta, už ką išanksto visiems tariu širdingą ačiu.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS vardu,
M. J. VINIKAS — SLA. Sekretorius.

Iš Lietuvos

VALSTYBĖS TEATRAS.

Valstybės teatras kas kartą vis platesnius gyventojų sluoksnius pradeda aptarnauti. Teatro skyrius Šiauliuose jau trejus metus aptarnauja visą šiaurės Lietuvą, su vaidinimais važinėdamas į didesnius miestelius ir Klaipėdą. Dabar valstybės teatras pradeda vaidinimus ir Kauno priemiesčiuose, daugiausia darbininkai, ir mažina bilietų kainą, kad teatras butų visiems prieinamas. Sakysime, moksleiviai ir studentai galės teatrą lankyti net už 25 centus.

VAŽIUOS Į SOVIETŲ RUSIJĄ DERĖTIS SU EKSPORTLIESU.

Žemės ukio ministerija jau pradėjo rengtis deryboms su Sovietais del miško gabenimo į Klaipėdą ir čia jį apdirbti eksportui. Po pasitarimų Kaune, artimiausiu laiku derėtis su eksportliesu Maskvon važiuoja valst. tarybos narys Dr. Zaunius ir miškų dep. vyr. inspektorius p. Bagdonavičius.

DERYBOS SU LATVIAIS EINA SKLANDŽIAI.

Iš tikrų šaltinių teko sužinoti, kad Lietuvos-Latvijos derybos einančios optimistiškoj atmosferoj ir sklandžiai. Tikimasi visais svarstomais klausimais pasiekti susitarimo.

VOLDEMARAS DUODA KASACIJOS SKUNDĄ.

Voldemaras apel. rumų sprendimu nepatenkintas ir jo įgaliotinis adv. Nargelavičius vyr. tribunolui paduoda kasacijos skundą.

VOKIEČIAI BE PAGRINDO SUIMINĖJA MUSŲ PILIEČIUS.

Lietuvos pilietis, klaipėdietis p. Spingys, niekuo kaltu nesijausdamas anąsyk nuvyko į Tilžę, kur vokiečių policija jį areštavo. Vokiečiai Spingį įtaria jų valstybės išdavimu, bet ligšiol dar nepatiekė Spingiui apkaltinimo. Manoma, kad greičiausia vokiečiai revanšuojas del suimamų hitlerininkų Klaipėdos krašte.

TĖVYNĖ

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi buti siunčiami Redakcijos vardu ir turi buti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkųs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

ĮSTATYMAI IR TVARKA

Be visiems privalomų įstatymų negali buti tvarkos nei valstybėje, nei jokioje organizacijoje. Todel ir musų Susivienijimas turi pasigamines įstatymus, kurie kiekvienam S. L. A. nariui privalomi. Konstitucijos patvarkymai, Seimų ir Pildomosios Tarybos nutarimai sudaro Susivienijimo įstatymus, kurie reguliuoja visus organizacijos reikalus.

Rodos kiekvienas SLA. narys turėtų suprasti, kad pirmiausia jo pareiga nuodugniai susipažinti su organizacijos įstatymais, nes tik tokiu budu nariai gali sužinoti savo teises ir pareigas organizacijoj. Kuris organizacijos narys nuodugniai žino organizacijos įstatymus ir juos pildo sulig savo teisių ir pareigų organiacijoj, niekuomet jokių nesmagumų ir nuostolių neturės.

Vienok reikia stebėtis kiek mažai SLA. narių bent apčiuopiamai žino organiacijos įstatymus. Net kuopų valdybose tarnaujanti veikėjai nepasistengia nuodugniai susipažinti su organizacijos įstatymais. Kaipo pavyzdį galime priminti pereitame Pildomosios Tarybos suvažiavime svarstytą SLA. 60 kuopos nusiskundimą, kad SLA. Sekretorius perdaug techniškumų naudoja priėmimui atgal suspenduotų narių už duoklių nemokėjimą. Tokius nusiskundimus Centro Raštinė gauna ir iš kitų kuopų valdybų narių. Kuomet New Yorko valstijos apdraudos departamentas pareikalavo griežtai laikytis konstitucijos patvarkymų sulig suspenduotų narių priėmimo atgal ir SLA. Sekretorius pradėjo tuos konstitucijos patvarkymus galimai lengviausioje formoje pildyti, tai daugelio SLA. kuopų viršininkai pradėjo didžiausiu piktumu kaltinti SLA. Sekretorių, kad jis išsigalvojo nebutus ir ne esamus įstatymus.

Tuo tarpu priėmimo atgal suspenduotų narių patvarkymai SLA. konstitucijoj įrašyti ir Seimo priimti 1910 metais ir nuo to laiko be pertraukos galioja. Be to, atvėjų atvėjais šie patvarkymai buvo aiškinami SLA. organe „Tėvynėje" ir SLA. Sekretoriaus pranešimuose, ir Redakcijos rašiniuose ir, pagaliau, Sekretoriaus atsakymuose į kuopų nusiskundimus laiškais. O vis tik Pildomoji Taryba savo protokole turėjo atkreipti kuopos dėmesį į konstitucijos skyrių 12-tą, paragrafą 6-tą ir visus jo sub-paragrafus, kuriais suspenduotų narių priėmimui atgal procedura nusakoma. Pagaliau, Pildomoji Taryba suspenduotų narių priėmimo atgal klausimą svarstė savo suvažiavime, įvykusiam gruodžio mėnesio pradžioje, 1933 metais ir atatinkamą nutarimą padarė. O vis tik net iki šio laiko yra SLA. kuopų, kuriose nei vienas narys nežino, kad tokis konstitucijos patvarkymas yra ir nusiskundžia S. L. A. Sekretorium, kam jis tokius patvarkymus vykina.

Tokia pati padėtis yra ir su kitais konstitucijos patvarkymais. Tiesiog negalima net kuopų valdybų narius įtikinti, kad vienu ar kitu reikalu tokie įstatymai veikia. Nieko negelbsti net nurodymai ir citatos konstitucijos tų skyrių ir paragrafų, kuriais tokie patvarkymai nusakomi. Ypatingai sunku susikalbėti su nariais ir veikėjais pašelpų ir pomirtinių išmokėjimo klausimais, kuomet bent kokie apsilenkimai su konstitucijos patvarkymais pasitaiko iš narių ar kuopų valdvbų pusės. Žinoma, yra išimčių. Yra nemaža S. L. A. kuopų valdybų, kurios nuodugniai organizacijos įstatymus žino, juos sąžiningai pildo ir su tokiomis kuopomis jokių nesmagumų, jokių nesusipratimų nepasitaiko.

To viso vyriausia priežastimi yra SLA. narių ir veikėjų apsileidimas ir nepaisymas susipažinti su organizacijos įstatymais. Tuo tarpu negali buti nieko lengvesnio, kaip perskaityti SLA. konstituciją, pasekti Seimų ir Pildomosios Tarybos nutarimus ir kiekvienas nuodugniai žinos visą organizacijos tvarką ir įstatymus. Juk tie visi įstatymų patvarkymai paliečia kiekvieną organizacijos narį ir kartu visą organizaciją.

Todel ar nebutų naudinga, jei SLA. kuopų susirinkimuose butų perskaityta SLA. konstitucija. Vietoje kokiais tuščiais ginčais užsiimti, daug naudingiau butų, jei kiekvienos kuopos kiekvienam susirinkime bent pusvalandis laiko butų pašvęsta konstitucijos skaitymui. Po vieną ar po kelis skyrius konstitucijos butų galima perskaityti kiekviename susirinkime ir visi nariai susipažintų su organizacijos įstatymais ir jos tikslais. Tas duotų progos sužinoti įstatymus ir tokiems nariams, kurie nemoka skaityti arba sunkiai supranta komplikuotus įstatymų patvarkymus skaitydami. Butų puiki proga paaiškinti nariams jiems nesuprantamus konstitucijos patvarkymus. Taip darant nejučiomis visi SLA. nariai susipažintų su organizacijos įstatymais ir tvarka.

—o—

ŽALINGA KRAŠTUTINYBĖ

Neveltui išmintingas patarimas sako, kad neribota motinos meilė yra pavojingesnė kudikiui, negu visi kiti pavojai kartu paėmus. Tą patį reiškia ir perdidelis, net isterijos laipsnio siekiantis, rupestingumas bent kokiu reikalu. Lygiai yra bloga neribotai šukauti ir draskytis paniką keliant, kaip ir nieko neveikti ir nepaisyti kas atsitiks pasunkėjusia ar nelaimėn patekusią bent kokio reikalo padėtimi. Abi tokios kraštutinybės yra lygiai žalingos.

Mums rodos, kad visai nenaudingai ir bereikalingai šiandie pasireiškia tokia kraštutinybė ir musų Susivienijimo reikalais. Kad Susivienijimas pergyvena sunkumus del ekonominio krizio, tą kiekvienas žino. Ir kas šiandie tokių pačių sunkumų neturi? Bet ar del to reikia leistis iki kraštutinybių tų sunkumų išdidinimui ir ar tuomi pagelbėsime organizacijai? Aišku — ne!

Visai ne vietoje skelbti, kad S. L. A. investmentai į bondsus šiandie nebeturi jokios arba beveik jokios vertės, kad valdžia atsisako juos pripažinti, kad tušti SLA. fondai ir panašųs šukiai. To visai nėra, tai kam tokius dalykus skelbti? Iki šiol valdžia neatsisakė pripažinti bent vieną Susivienijimo turimą bondsą ir mums nėra žinomas nei vienas tokis bondsas, kuris bent kokio autoriteto butų pripažintas neturinčiu jokios vertės. Taip pat ir SLA. fondai toli gražu nėra tušti. Silpniausiai stovi S. L. A. lėšų fondas, kurio pajamoms sumažėjus dar negalima išvengti metinių deficitų. Bet fondas nėra tuščias, su gruodžio 1 d., šių metų, fonde yra virš $11,000.00. Pašelpų fonde pinigų yra virš $130,000.00. Visi kiti pastovieji fondai operuojami su uždarbiu. Kam tad reikalinga siekti tokių kraštutinybių?

Panikos kėlimas organizacijos reikalais, nors ir pamatuotas butų, vistiek nepateisinamas. Tokiu keliu eidami organizacijos padėties nepataisysime, tik pabloginsime ją. Skleidimas nepasitikėjimo organizacija visuomenėje ir jos nariuose yra labai pavojingas ir žalingas dalykas. O tokios kraštutinybės tik ir skleidžia nepasitikėjimą organizacija. Kad ir tvirčiausią finansinę įstaigą gali pražudyti skleidimas visuomenėje nepasitikėjimo ja. Tokių kraštutinybių reikia vengti.

Kiek mums žinoma Susivienijimo padėtis, tai nors ji sunki, bet nuoširdžiai visiems kooperuojant ta padėtis galima pagerinti. Kuomet Susivienijimo investmentai buvo perkami, tuomet ir įgudę finansiniai ekspertai nežinojo, kad tokio ekonominio susmukimo sulauksime, kokį dabar pergyvename. Šiandie Susivienijimo viršunėse turime žmones, kurie žino kaip galima organizacijos padėtį pagerinti, tik reikia visiems tuo reikalu kooperuoti ir nuoširdžiai bendradarbiauti ir visi sunkumai bus lengvai nugalėti. Užpereitas Pildomosios Tarybos suvažiavimas padarė vieną tokią bondsų iškeitimo transakciją, kuria ir aktualus piniginis uždarbis turėta, ir pačių investmentų vertybė žymiai pakelta. Pildomoji Taryba ir toliaus rupinsis, kiek aplinkybės leis, tą padėtį gerinti.

Vardan paties Susivienijimo gerovės, prašome Susivienijimui pritariančius laikraštininkus susilaikyti nuo tokių kritikų, kurios naikina visuomenėje ir SLA. nariuose pasitikėjimą organizacija. Neabejojame, kad gerais norais organizacijai patarnauti tas daroma, bet išdidintų kraštutinybių Susivienijimo reikalais neigiama prasme skelbimas visuomet buvo ir bus nenaudingas organizacijai. Pasitikime, kad Susivienijimo prieteliai šias musų pastabas įvertins vien Susivienijimo gerovės pagrindu, kuriuo remdamiesi jas patiekiam.

—o—

FRANCUZŲ-RUSŲ SUTARTIS

Lapkričio 27 d. pranešama iš Paryžiaus, kad čia pasirašyta pradinė sutartis tarpe Francijos ir Sovietų Rusijos, kuria abi valstybės pasižada neiti į jokias kitas sutartis ir derybas sutartims su kontinentalės Europos valstybėmis kol neįvyks galutinas susitarimas del sudarymo „Rytų Locarno", arba Rytų Europos valstybių sąjungos. Ši sutartis pirmiausiai taikoma Vokietijai ir Lenkijai, išnaudojant Vokietijos aiškiai matomą norą prieiti prie susipratimo su Francija ir kartu priverčiant Lenkiją dėtis prie planuojamos Rytų Europos valstybių sąjungos, kurios įkurimui lenkai griežtai priešinasi.

Niekas negali priešintis taikos užtikrinimui Rytų Europoje. Tačiau Lietuvai tokia sutartis ir tokios sąjungos įkurimas, kurios kombinacijon įeitų ir Lenkija, yra negeistinas dalykas. Tokiu atvėju Lietuva butų priversta bent tokios sutarties galiojimo laiku užmiršti Vilniaus atvadavimo klausimą ir labai galimas daiktas, kad butų verčiama Lietuva užmegsti diplomatinius santikius su Lenkija.

Šitokią Lietuvos padėtį planuojamoj Rytų Europos valstybių sąjungoj aiškiai nusako ir pirmesnis, lapkričio 24 d., pranešimas iš Paryžiaus. Tame pranešime sakoma, kad Francijos vyriausybė, atsakydama į Varšavos protestą del siekiamos „Rytų Locarno" sutarties, pažymėjo, kad tokia sutartis užtikrintų Rytų Europoje taiką dešimčiai metų ir pastoviai garantuotų dabar esančias Čekoslovakijos, Lenkijos ir Lietuvos sienas. Taip pat Lenkija užtikrinama, kad tokiu atvėju butų priversta ir Vokietija respektuoti dabartines Lenkijos sienas, nes užpakaly tokios sutarties stovėtų netik Francija ir Rusija, bet ir visa Tautų Sąjunga.

Vadinasi, Lietuvai belieka labai slidus kelias užsienio politikos žvilgsniu. Ar vienon ar kiton pusėn žengsi, paslysti neišvengiamai priseis. Prie planuojamos „Rytų Locarno" sutarties nesidėti negalima, nes tokioj kombinacijoj Lietuvai pasilikti izoliuotai butų daugiau, negu pavojinga. Dėsies prie šios kombinacijos, pripažįsti dabartines Lietuvos sienas galutinomis ir nebelieka jokio pagrindo atsisakyti sueit į diplomatiškus santikius su Lenkija. Kokia gi butų padėtis, jei Lietuva pasiliktų karo padėtyje su savo sąjungininke Lenkija, kuomet abi valstybės pasirašytų planuojamą „Rytų Locarno" sutartį, kuria užtikrinama taika dešimčiai metų.

Akyvaizdoje tokios padėties, Lietuvos užsienio politika pateko labai sunkių ir keblių painiavų sukurin. Kokią išeitį Lietuvos vyriausybė šiuo reikalu suras, sunku pasakyti. Bet nepriseis stebėtis, jei Lietuva bus prieš jos norą įtraukta į tokias sutartis, kurios, jei nepastoviai, tai bent sutartam laikui suparaližiuos Lietuvos pastangas Vilniaus atvadavimo klausimu.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. I. B. BRONUŠAS,
3037 O'Donnell St., Baltimore, Md.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

APMARINIMO VAISTŲ VARTOJIMAS LAIKE GIMDYMO.

Rašo **Dr. I. B. Bronušas.**

(Tąsa)

Daktaras Williams pataria vartoti prie pabaigos gimdymo, kuomet begaliniai skausmai pradeda moterį kankinti. Tada reikia duoti po kelis lašus kloroformo, kad moteris mažiaus jaustų skaudėjimą. Kloroformą reikia duoti tik prieš užėjimą skaudėjimo, nes tik tokiu budu moterį galima apsaugoti nuo bereikalingų kančių, o prie to susimažina ir įplyšimų pavojus, nes moteris, nejausdama skausmo, ramiaus užsilaikys ir gydytojas galės geriau prižiurėti gimdymą iki nepereis visas pavojus.

Anestetiką šiandien vartoja tiktai tokiuose atsitikimuose, kur ir kada be jo negalima apsieiti, nes anestetikas apart savo gerųjų pusių turi ir blogąsias puses, kaip, pavyzdžiui, yra patirta, kad jis nusilpnina yščiaus veikmę, kada tai yra butinai reikalinga, nes be to normališkas gimdymas negalėtų atsilikti. Tačiau tas yra ne visai teisingu, nes jei anestetiką tam tikrame momente pavartojama, tai jis paakstina gumbo veikimą. Kitas užmetimas yra, buk nuo kloroformo gumbas nesusitraukia po gimdymui, bet pasileidžia ir, žinoma, tokiu budu priskubina didelį kraujo nubėgimą. Tačiau daktaras Williams tvirtina, kad tai neturėtų atsitikti, jei atsakančiai kloroformas bus panaudotas.

Prie to reikia paminėti ir tokias moteris, kurios jokiu budu negali priimti anestetiko, nes į vietą apmarinimo, tokios moterys dar daugiau susijudina. Žinoma, tokiame atvėjy anestetiko negalima vartoti laike gimdymo.

Kaip tik kudikis užgema, tai reikia atitraukti kloroformą ir duoti motinai atsigauti.

Dabar pakalbėsime apie kitus prie gimdymo vartojamus užmarinimo budus ir vaistus.

Vienas užmarinimo budas susideda iš įleidimo kokaino į nugarkaulį. Moteris nejaučia skausmo ir tokiu budu kudikis gema be skausmų. Tačiau tokis budas retai yra vartojamas, nes kokaino veikimas yra labai nepastovus, pasekmės ne kokios, nes po jo vartojimo galvą skauda, norima vemti ir laikinai pakjla temperatura.

(Daugiau bus)

Draugijos Užsienio Lietuviams Remti Veikimas 1934 m.

1934 m. draugija, kaip parodo jos darbų apyskaita, yra atlikusi visą eilę darbų. Lig šio laiko ji suorganizavo Lietuvoje arti 90,000 rėmėjų. Tas vienas faktas jau parodo, kad draugijos tikslus Lietuvos žmonės gerai suprato ir jos darbui pritaria. Užsienio lietuviai, teikę savo laikais Lietuvai paramą, turėtų nudžiugti, matydami, jog Lietuvos žmonės, kuriems vadovauja Draugija Užs. Liet. Remti, taip rupestingai padeda jai.

Reikalinga butų suminėti, kokius darbus draugija yra atlikusi vieneriais šiais metais. Paduodu juos sekančia eile:

1. — Įsteigta 17 skyrių, butent: Kauno Centralinis, Valstybės Kontrolės, Akademinis, Mariampolės, Slavikų, Kaišedorių, Klaipėdos, Pagėgių, Panevėžio, Šiaulių, Ukmergės, Telšių, Veiverių, Šilutės, Žeimelio. Užsieniuose skyriai įsikurė šiose vietose: Buenos Aires, Montevideo, Eš sur Alzett ir Villepurt.

2. — Išleista 165,000 atsišaukimų ir plakatų. Nesenai išleista 3,000 P. Rusecko knygutės „Užsienio Lietuviai", kurios recenziją esu jums pasiuntęs. Greit bus išleistas „Metraštis", kuriam surinkta nemaža medžiagos ir kuriame bendradarbiauja daug užsienio lietuvių. Šių metų pabaigoje ketinama pradėti leisti užsienio lietuvių reikalams skiriamą laikraštį „Užsienio Lietuvis".

3. — Organizuojamos paskaitos iš Lietuvos istorijos, literaturos, kraštotyros ir pan. Šiomis dienomis išsiuntinėta pirma P. Rusecko paskaita „1863 metų sukilimas". Patartina butų susidomėti ta paskaita. Girdėjome, jog didesnis skaičius ekz. bus pasiųstas „Tėvynės" Readkcijai, 307 West 30-th St., New York.

4. — Įsteigta „Dariaus ir Girėno Užsienio Lietuvių Liepos 17 diena". Tą dieną kas met visame lietuviškame pasauly bus minima lietuvių tautos žygiai ir pažymimas lietuvių tautos vieningumas. Daugely vietų Lietuvoje ir užsieny ta diena buvo ir šiais metais paminėta.

5. — 1935 metais ketinama sušaukti viso pasaulio užsienio lietuvių kongresas įvairiems tautiškos lietuvių kulturos bei ekonominiams reikalams svarstyti. Ta proga bus suorganizuota viso pasaulio lietuvių sąjunga.

6. — Išleista 1,000 metrų filma „Lietuva", kuri bus rodoma Amerikoje.

7. — Draugija remia Lietuvių Namų steigimo idėją kiekvienoje žymesnėje lietuvių kolonijoje. Ji yra pinigais parėmusi tokį sumanymą: davė 3,000 litų Buenos Aires lietuvių namams ir 2,500 davė Aknystos lietuvių namams.

8. — Pietų Amerikos lietuviams pavargėliams paremti buvo suorganizuota Lietuvoje birželio mėn. 7 d. vieša rinkliava ir surinkta 22,984 lt. ir 14c. Pinigai senai pasiųsti Pietų Amerikos lietuviams.

9. — Lietuvių mokyklai statyti Sao Paulo mieste Brazilijoje draugija davė 5,000 lt. sklypui nupirkti. Bendrai, remia visas lietuviškas mokyklas užsieny. Amerikos lietuvių mokykloms pasiųsta virš pusketvirto tukstančio vadovėlių.

10. — 1932 m. drauge su „Lietuvos Vaiko" Draugija buvo atgabenta į Alytų 30 Prusų lietuvių vaikų; praėjusią vasarą viešėjo draugijos išlaikomi 30 vaikų iš Rygos lietuvių neturtingų mokinių. Reikalui ir progai esant, siunčiami lietuviški elementoriai, vadovėliai, vaikų ir jaunimo knygos ir tt. Besimokinančiam užsieny jaunimui teikiama parama stipendijomis, knygomis ir kitokiais budais. Lietuvos jaunimas raginamas susirašinėti su užsienio jaunimu.

11. — Visuomenėje renkami lietuviški laikraščiai, žurnalai, knygos ir siunčiami užsienio lietuviams. Įvairioms užs. lietuvių įstaigoms jau pasiųsta per 7,000 ekz. laikraščių ir žurnalų, nepriskaitant čia knygų ir vadovėlių. Lietuvių chorams užsieniuose siunčiama gaidų, plokštelių.

12. — Draugija priiminėja užsienio lietuvių kulturos ekskursijas ir jau yra priėmusi Prusų Lietuvos, Mintaujos, Latvijos, Rygos, Londono ir kitas ekskursijas.

Draugija renka savo darbui pinigus tiktai iš Lietuvos visuomenės, remia gi visus tautiškus užsienio lietuvių darbus, neatsižvelgiant į tai, kas tuos darbus dirba, kas parodo, kad draugija yra grynai bepartyviška organizacija. Draugija dar nė karto nesikreipė į Amerikos lietuvius, nei laiškais, nei per laikraščius, prašydama aukų, todel paskleisti kai kuriuose amerikiečių laikraščiuose paskalai, buk draugija užsimojanti išnaudoti Amerikos lietuvius, yra visai be pagrindo. Draugija nori tik padėti amerikiečiams ir kitų kraštų lietuviams jų kovoje už savo kulturą, kalbą ir išsilaikymą lietuviais.

Karolis Vairas.

Užsienio Lietuvių Gyvenimo Kronika

PAMAITINTI LIETUVIŲ VAIKAI.

Buenos Aires, Argentinoje, Lietuvių Namai išlaiko savo mokyklą ir prie jos yra D-ro Basanavičiaus Lietuvių Pradžios Mokyklos Bendrabutis. Pavasarį Draugija Užsienio Lietuviams Remti buvo pasiuntusi tai mokyklai 3,000 litų. Dabar gauta iš Buenos Aires sąskaitos, parodančios, kad tie visi 3,000 litų išleisti to bendrabučio vaikų išlaikymui, daugiausia maisto užpirkimui.

—o—

BRAZILIJOS LIETUVIAI STATO MOKYKLĄ.

Sao Paulo lietuviai turi net keturias pradžios mokyklas. Vienai jų Draug. Užs. Liet. Remti buvo pasiuntusi 5,000 lt., ir už tuos pinigus Mokos priemiesčio lietuviai jau stato sau mokyklą. Vietos lietuvių visuomenė taip jau parėmė mokyklos statymą ir manoma, kad 1935 m. vasario mėn. 16 dieną Sao Paulo lietuviai perkels savo mokyklą į nuosavus namus. Mokykla bus pavadinta Dr. V. Kudirkos vardu. Teko girdėti, kad Sao Paulo lietuviai ruošiasi įsteigti ir penktą mokyklą. Tame Brazilijos mieste yra apie 40,000 lietuvių.

—o—

GERA NAUJIENA.

Draug. Užs. Liet. Remti, kaip sužinojome, nesenai užpirko geroką skaičių „VAIKŲ ŽODŽIO" žurnalo iš 1932 ir 1933 metų. Žurnalas bus gražiai įrištas ir pasiųstas užsienio lietuvių vaikams. Tame žurnale yra daug iliustracijų, apysakaičių ir todel bus pageidaujamas tų vaikučių, kurių tėvai negali patys žurnalo nupirkti.

—o—

VĖLIAUSI D. U. L. R. ŽYGIAI.

Anglijos lietuvių jaunimas, iš Manchester, Liverpool ir kitų artimesnių miestų ruošiasi didelei ekskursijai į Lietuvą ateinančią vasarą. Tai ekskursijai žada vadovauti Anglijos lietuviai skautai. Įpratę Anglijoje stovyklauti, jie ketina ir Lietuvoje įvairiose vietose taip daryti. Tuo reikalu Draugija Užs. Liet. Remti jau susirašinėja su atatinkamomis įstaigomis Anglijoje.

Draugija pavedė savo valdybos nariui profesoriui Mykolui Biržiškai galutinai nustatyti užsienio lietuviams liaudies universiteto programą ir suorganizuoti paskaitų paruošimą.

V. K.

JAUNIMO KELIAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrius

Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grudus
Ir dirvos nepleiski! Tuomet, kada jausi,
Kaip kuns ima stingti, dvasia jau susnudus,
Vėlu juk prie darbo: nė sėsi, nė piausi.

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinu stoji.
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko!

Dr. V. KUDIRKA.

Kodel Neveikiame?

Praeitas SLA. Seimas, kaip bendrai visai organizacijai, taip ir jaunuolių veikimui įpylė truputį naujo eliksyro — priėmė keletą naujų apdraudos skyrių ir numatė platesnį veikimą. Apie senesniųjų kuopų veikimą čia nieko nekalbėsiu, bet apie jaunuolius visgi reikia šis-tas prisiminti. Kaip seniau, taip ir dabar perdaug gyvo veikimo musų organizacijos jaunime nesimato. Senosios kuopos, tiesą pasakius, sulig susidedančių aplinkybių, veikia. Bet pas jaunuolius, jaunuolių kuopose, veikimas labai apribotas, kuomet turėtų buti priešingai. Kodel? Sunku net ir išsiaiškinti. Juk laikai jau kiek geresni, žmonės į parengimus lankosi skaitlingiau; naujų narių į Susivienijimą taipgi butų galima gauti daugiau, negu buvusių sunklaikių laikotarpiu. Bet musų jaunimas, kaip reikiant, nejuda ir tiek. Tiesa, kitose organizacijose SLA. nariai-jaunuoliai veikia nemažai: musų narių rasi ir įvairiuose koncertuose programus pildant ir vaidinimuose dalyvumą imant, bet į paties Susivienijimo darbuotę jie šaltai žiuri. Nejau kitur geriau veikti? Man rodos priešingai: Susivienijime veikti geriausia.

Pirmiau jaunimas, tiesa, „nematydavo reikalo" prigulėti prie Susivienijimo, nes čia jam nebudavę „medžiaginės naudos". Dabar gi medžiaginė nauda yra didelė: jaunuolis galės Susivienijime apsidrausti kaip ir bile apdraudos kompanijoje į išmokamąjį skyrių (endowment) ir pinigus atsiimti laikui pribrendus. Tie skyriai, tiesa, pradės veikti dar tik po Naujų Metų, bet musų jaunimas, kuris prie SLA. priklauso, jau dabar privalėtų savo pažįstamus ir draugus bei bendrai visus gerus jaunuolius juodaugiau su ta naujenybe supažindinti. O tai geriausia padaryti rengiant viešus parengimus: vaidinimus, koncertus ir prie jų pridedant prakalbėles, kuriose butų galima platokai paaiškinti apie patį Susivienijimą ir apie rengimąsi įvesti naujus skyrius, kad kuomet pribręs laikas, jau butų lengviau naujų narių-jaunuolių į Susivienijimą gauti.

Nors musų jaunimo veikimas, kaip jau minėjau, iki šiol nebuvo perdaug ryškus, bet įvedant naujus skyrius, jį galima išjudinti. Prie to, mano nuomone, labai daug galėtų prisidėti jau tie jaunuoliai, kurie prie Susivienijimo priklauso. Jie, savo parengimais, gali išpopuliarizuoti Susivienijimą tarpe jaunimo, prirengti dirvą po Naujų Metų prasidedančiai darbuotei ir, vėliau gauti daug narių į Susivienijimą.

Jaunuoliai, pasijudinkite! Padirbėkim del organizacijos labo. Dirbkime mes patys, nes jei mes nedirbsime, tai kas gi musų organizacijai ir podraug mums patiems padės dirbti? **Jaunuolis K. J.**

Jaunimas Musų Gyvenime

Nors apie Amerikos lietuvių jaunimą daugelis labai neigiamai kalba, bet man rodos, kad be jaunimo musų kulturinis veikimas butų jau visiškai miręs. Štai, pavyzdis. Nesenai man teko buti viename kulturiniame lietuvių parengime: buvo pildoma koncertinė programo dalis ir vaidinama dviejų veiksmų operetė. Šį programą sekiau artimai vien tuo sumetimu, kad pastebėti, kiek jaunimas pas mus veikia. Ir štai pasekos: koncertinėje programo daly dainavo jaunų mergaičių choras. Tos visos mergaitės čia gimę ir dar tik nuo 13 iki 15 metų amžiaus. Skambino stygų orkestras, susidedąs iš apie dešimties muzikantų, kurie yra nuo 15 iki 25 metų amžiaus. Jie irgi visi Amerikoje gimę ir augę. Smuikavo gabus smuikininkas — irgi Amerikoje gimęs-augęs. Vaidinime operetės dalyvavo iš apie 70 asmenų choras. Tik apie du iš Lietuvos atvykę, senesnieji choristai, visi kiti gi — Amerikos produktas. Operetėje žymesnes roles vaidino taipgi šiame krašte gimę, išskyrus tik vieną (visų silpniausią vaidilą), kuris Lietuvoje gimęs ir augęs. Choro dirigentas iš Lietuvos.

Pagalvokim dabar apie tuos žmones, kurie dažnai musų jaunimą tvoja už nedalyvavimą tarpe lietuvių, kad jie lietuviams nieko neveikia. Bet jie tie žmonės rimtai į reikalą pažiurėtų, tai ką kitą matytų ir tuomet kitaip apie čia gimusius lietuvius kalbėtų. Tiesa, jaunimo yra visokio; yra tokių jaunuolių, kurie nesijaučia lietuviais ir kuriems musų bent koks veikimas neįdomus. Bet juk gyvenime visko yra; yra ir iš anos pusės vandenyno atvykusių tokių lietuvių, kurie rimtesniais parengimais ar net juose dalyvavimu nesidomi. Vadinasi, kaip danguj, taip ir ant žemės: visokių yra jaunuolių, visokių ir ne jaunuolių ir todel vien jaunuolius kaltinti, kad jie atšalę nuo musų parengimų — nėra prasmės ir neteisinga.

Aš prieš musų jaunimą, kuris veikia viešame gyvenime, nusiimu kepurę, nes jau jaunimas yra musų kulturintoju. Jei ne tas jaunimas — mes jau neturėtume kam gražių ir žavėtinų programų surengti. Lai gyvuoja musų kulturingasai jaunimas! **Filosofas.**

Mažamečių Kampelis

Tėve, paskaityk šias pasakėles
savo vaikučiams.

MIELIAUSIOJI OŽKELĖ.

Senis nusipirko ožkelę. Kitą dieną sako bernui:

— Varyk ožką į mišką ir žiurėk, kad man ją gerai priganytum.

Bernas nusivarė ožką, priganė, prigirdė. Vakarop varosi namo. Netoli namų senis užeina kelią ir klausia ožką:

— Mieliausioji mano ožkele, ką gi tu ėdei, ką gi tu gėrei?

— Nieko negėriau, nieko neėdžiau. Bėgdama per klanelį sriubtelėjau lašelį, bėgdama per tiltelį nusiskyniau lapelį. Nieko neėdžiau, nieko negėriau, seneli mano!

Užsirustino senis ir atstatė berną iš vietos. Kitą dieną liepia mergai išvesti ožkelę priganyti. Merga priganė ožkelę ir vakare varosi namo. Senis, užėjęs už akių, klausia ožką:

— Mieliausioji mano ožkele, ką gi tu ėdei, ką gi tu gėrei?

— Nieko negėriau, nieko neėdžiau. Perbėgdama per klanelį sriubtelėjau lašelį, bėgdama per tiltelį nusiskyniau lapelį. Nieko neėdžiau, nieko negėriau, seneli mano!

Užsirustino senis ir atstatė mergą nuo darbo. Kitą dieną jis pats nusivedė ožką ganyti. Ožka prisiėdė, prisigėrė. Vakarop varosi senis ožką namo, prieš pat vartus užbėgo jai už akių ir klausia:

— Mieliausioji mano ožkele, ką gi tu ėdei, ką gi tu gėrei?

Ožkelė atsakė:

— Nieko neėdžiau, nieko negėriau, seneli mano. Bėgdama per klanelį sriubtelėjau lašelį, bėgdama per tiltelį nusiskyniau lapelį. Nieko neėdžiau, nieko negėriau, seneli mano!

Supyko senis. Išpėrė, išpėrė ožką ir išginė į keturis vėjus.

BAILUS MEDŽIOTOJAS.

Medžiotojas ieškojo miške liuto pėdsakų ir radęs girininką, bekertantį medį, išsišneko su juo ir klausė, ar jis nematęs kur liuto pėdsakų. Girininkas nusišypsojo ir tarė:

— Jei tamsta nori eiti su manim, tai aš parodysiu tamstai ir patį liutą!

Medžiotojas nubalo iš baimės, net dantys jo pradėjo drebėti, ir atsakė:

— O, ne!... Labai ačiu... Aš visiškai neieškojau liuto... Aš ieškau tik jo pėdsakų...

DAINELĖ

Tai gražiai žydi
Šile putinėlis,
Tai gražiai gaudžia
Sode bitinėlis.

Tai gražiai gaudžia
Sode bitinėlis,
Tai gražiai joja
Brolelių pulkelis.

Užjok, broleli,
Norint pas tėvelį,
Norint pas tėvelį
Į margą dvarelį.

Nei patsai josiu,
Nei pulkelį leisiu:
Pailsę broleliai,
Nuvargę žirgeliai.

Kaimiška Meilė

I.

Aš negaliu pagauti to jausmo, kokis yra pas tokius žmones.

Sėdi prirukytoje kavinėje „jis", sėdi „ji". Ir ko jiems ten reikia? — pirmiausias klausimas, — kad matytų žmonės, kad matytų jie žmones... Čia statau?...

Nuo jo dvelkia miesto nuslopintas šaltas „mandagumas" ir... pudra, kurią jis pudruojasi, sakydamas, jog tą daro nusiskutęs, — bet pudra ant jo veido visuomet... Ji — primuštas žvilgsnis ir bereikalo vis keistai laikomas ant skobnies rankos — tai viena, su papirosu, tai kita — čiupinėjanti „ridikulį". Abu kalbasi — bėgtum nuo jų kuotoliausiai: nuobodu, prislėgta, „mandagu", šalta... Tai — miestiška, „inteligentiška" meilė. Ją matysi kavinėje, kinematografe, teatre, poniškoje smuklėje, gatvėje — kai eina tokie du, sustyrę, į kostiumus įsprausti, ant „kulturingų" savo žodžių pakarti... Ir tai vadinasi meilė! Meilė, kuri netrukus gal sodins juodu į samdytą automobilių, vilks paskui jį visą eilę kitų automobilių, kuriuose sėdės panašųs dvasios sustyrėliai, o vaikai, išbėgę iš kiemų, šauks:

— Vicka! Žiurėk — veselija važiuoja!...

Tikra „veselija"! Atleisk man plunksna, bet ji primena kitą „veseliją", kurią žmonės vadina kai ką... Tuščia, paika, mieščioniška „vesialija"!...

II.

Kalvio troboje ant skobnelio alyvos. Ką tik pražydusios, kvapu trukšmingos alyvos. Pro langą matai daržą, lauką, laukus, mišką. Ant suolo, pritaisyto prie sienos, sėdi susimąstęs jos tėvas. Kalvio kakta dar tebeturi suodžių, nors ir prausėsi jis, grįžęs iš kalvės.

Ima kalvis armoniką, tyli, galvoja.

— Pagriežk ką nors — gero ir linksmo! — sako jis, kaimo mokytojas.

Kalvio duktė, sėdinti šalia mokytojo ant lovos ir laikanti ranką su plonyčiu, iš vieno į du padarytu, žiedu „jo" rankoje, taip pat sako:

— Tėte pagriežk!...

Ir ima kalvis armoniką arčiau prie krutinės, jo surambėję pirštai lenda už šikšnos, gaudo garsus, ir iš mažo lango pasipila į daržą ir laukus paprasta, kaimiška jausminga muzika... Muzika, kuri suprantama tik ten, kur asla iš žemių, kur ant mažo, namų darbo, apnešioto skobnelio alyvos, kur už lango darže baidyklė žvirbliams, kur toli kvepia kvapai, patvorėly — prie lauko šermukšnės medelis, o toliau — laukas ir svajingas, su mėlsva svajonės skraiste miškas...

Kalvio pirštai visai ištraukia mane iš miesto atsiminimų, aš matau tik neaiškius nuogus trobos rąstus prieš save, dar mano žvilgsny duluoja jis ir ji, ir daugiau nieko, nieko — tik kalvio armonika, liuliuojanti alyvų persunkta kambarėlio erdve...

Vėliau — ji eina milžti karvės. Jos basos kojos sunkia kutėje mėšlą. Atnešus šiltą, tebešnabždantį kibire pieną ir sukošus, ji turi laisvą valandėlę — gali eiti pasivaikščioti. Tėvas pažiuri neigiamai, bet dukters palydovai jam perdaug gerbtini ir patikimi, kad jis ką nors pasakytų prieš...

Išeinant iš kaimelio jau baltos vėsios antklodės klosto laukus. Vėsu apie krutinę.

Prie seno kapinių kalno su nežinomais kaulais iš žvyro, kely aš juos palieku, norėdamas suteikti progos kaimo jaunystės svajonėms. Ilgai aš neateinu iš už kalniuko. Man pasidaro jau perdaug vėsu ir pertamsu vienam, aš grįžtu... O jų dviejų šešėliai kely dar nedrįso tamsumoje pasibučiuoti. Aš randu tik jų nedrąsias rankas viena kitoje ir matau, jog nieko nesu sutrukdęs...

Rytoj ji išves iš kutės karvę, eis į lauką, kratys gal mėšlą, o jis — aiškindamas savo mažiukams mokiniams, kad du ir du yra keturi — vis negalės suprasti pats, kas jį taip traukia į tą pusę, kur kalvėje blykčioja ir aikčioja ugnis, kur troboje alyvų kvapas, už lango darže baidyklė žvirbliams, ant jos piršto labai jau plonas žiedelis... Vakare vėl baltos laukų antklodės ir ta pati nedrąsa, glamžanti tik jos rankas... O aš, viso to stebėtojas, ir dabar atsidustu ir tariu:

— Aš mačiau meilę!

Arėjas Vitkauskas.

Dr. Jonas Šliupas Apie "Aušrą"

(Iš kun. Miluko paskaitų Chicagoje „Aušrininkų Frazės ir Parafrazė ")

(Užbaiga)

Atvykęs į Ameriką, iš vienos pusės atsikvėpiau lengviaus, žinodamas, kad čia nepersekios manęs nei Maskolijos nei Prusijos žandarai — iš kitos pliumptelėjau lyg į vandenį. Mokslus pabaigti nebuvo pinigų ir angliškos kalbos nemokėjau. Aršiausia, kad nemokėjau jokio amato. Apsidairęs po New Yorką, jokio lietuvio ten gyvenančio, nesuradęs — o prie „Aušros" bunant tik vienas iš Amerikos skaitytojas tebuvo atsiradęs, beje Ant. Jurgelaitis iš Springfield, Ohio — nuėjau į darbo biurą ir parsisamdžiau pas farmerį už berną Oxfordo paviete, New Yorko valstijoje. Butų viskas gerai vykę, jeigu ne mano švelnios, nors didelės rankos, nepratusios čiupinėti kietus daiktus. Atsirado baisios puslės: ant vienos plaštakos ir pirštų — 24, o ant kitos — 25; negalėjau nei pirštų sulenkti, o ir skausmas nepakeliamas buvo. (O čia norėjau korespondencijas bent rašyti į „Aušrą", teip-gi gromatas pas savo mylimąją Liudytę, kuriai po mano išvažiavimui iš Europos žandarai namus iškratė ir mano gromatas ir kitus dalykus iš po gegnių (krėklų) išsitraukė. Rašiau, ir keletas jų „Aušroje" patilpo, nors jau paskutiniąją talpinti redakcija nebeišdrįso, nesa tos korespondencijos sukėlė baisų klegėsį tarp Lietuvos ilgaskvernių).

Netrivojau ilgiaus. Pametęs darbą, pėkščias nuėjau keletą mylių, nešinąs savo manta ant kupros lyg Lietuvos kromininkas žydelis ir atsiduriau aplinkėse Newburgh'o, kur po keletos dienų poilsio stojau dirbti į plytnyčią. Tas darbas dar labiaus mano rankas sužeidė. Todėl metęs darbą, vykau į New Yorką, kur ketinau mokintiesi bent kokio amato. Ir iš tiesų pristojau prie barzdaskutystos, kurioje prasilavinęs, su kitu pus-lietuviu iš pusės įsitaisęs buvau jau savo „balbiernę", kaip štai susiduriau su lietuviais, o vėliau su M. Tvaraucku, su kuriuomi iš draugės ėmėmės leisti „Uniją" į svietą, kurią beleisdamas pramokau zeceriauti. Nors „Unija" šeip mane apnuogino, nes visus pinigus, kiek buvau turėjęs į ją įkišau, o Tvarauckas nė skatiko nesugažino, nors buvo sudas pripažinęs man 150 dol., tačiaus pramokimas zeceriauti palengvino man įsteigti „Lietuviškąjį Balsą" 1885 m.

Nors buvau pažadėjęs, išvažiuodamas iš Prusų, „Aušrą" toliaus redagavoti iš tolumos, tačiaus atvykęs į Ameriką veikiai pamačiau, kad mano aplinkybės nepavelija man tatai daryti... Norėjau bent Amerikoje „Aušrą" praplatinti. Rods radęsi buvo keliolika prenumeratorių, bet ir tų daugelis neatlygino už ką ją buvo skaitę, ir todel iki „Aušra" buvo gyva, mažą jai pinigišką pagelbą aš tegalėjau suteikti. Dar šiandien guli apie 20 egz. 1884 ir 1885 m.; daugumas vėl per kraustynes iš vietos į vietą išsimėtė (p. 91).

Ant 1883 m. mano sąmone buvo palikti „Aušros" pakraipą, kokia buvo iš pradžių: garbintoja kalbos, kovotoja su priešais (lenkais ir maskoliais), sukurstytoja lietuvių miegančios dvasios, ypačiai patraukiant Lietuvos žmones prie „Aušros" skaitymo. Žmones gal ne tiek patraukė pati „Aušra", kiek mano gromatos į pažįstamus, rašytos visuose kampuose Lietuvos. Atėjusią medegą stengiausi suvartoti, nors kartais toji medega ne visam kam buvo tikusi; bet patiko mano metoda rašytojams, nes nei vienas nesijautė nuskriaustu beesąs: kožnas rado „Aušroje" savo atbalsį! Sunku man buvo ką originališko rašyti, ir aplinkybės keblios: ne buvo nei kitų laikraščių po ranka, nei bibliotekos, nei kitokių pagelbų. Ant greitųjų, kaip mokėjau teip šokau. Idant paskubinti užbaigą metų, sudėjau Nr. 8, 9 ir 10 į kruvą. Tačiaus „Aušros" dar nebuvau davaręs teip toli, kad ji butų galėjusi išeiti į laiką. Tad teip-pat padariau su „Aušra" 1884 m., kurios Nr. 1, 2 ir 3 išleidau drauge, kur jau apgarsinau savo darbo ir nuomonių programą straipsnyje „Tikrasis jieszkinis tėviniszkumo". Mano nuomonėje buvo geistina „Aušrą" padaryti įnagiu kovos ne vien su lenkais ir Maskolijos valdžia, bet pašvęsti jos didoką dalį klausimams ekonomijos ir platesnės lietuviškos politikos... (p. 92).

„Aušros" surėdymas pagal mano tikslą pasibaigė su Nr. 6, 1884 m.; tačiaus jos rėdymas ne su visu patiko D-rui Basanavičiui ir Vištelіauskui: abudu užemtinėjo man sauvalę, „tikslą", ir reikalavo, kad jiems prisiųssčiau peržiurėt rankraščius, pirma negu jie spaudinsis. Žinoma, prie kitokių sąlygų gyvenant, tatai bučiau išpildęs, bet dabar, kada reikėjo skubintiesi pagal išgalėjimą ir kada nevidonai iš visų pusių gulo ant manęs ir ant „Aušros", aš rižausi ant savo atsakymo rašyti ir spausdinti, kas palei aplinkybes buvo galima ir reikalinga. Tuodu draugu rods pyko ant manęs, bet vis-gi sądarbininkavo, o to man visiškai pakako. Nors Nr. 7 ir 8 1884 m. išėjo jau po redakcija Mikšo, tačiaus ten mano žinių priduotų yra ganėtinai daug.

„Aušra" daugiaus laikėsi ne iš prenumeratos, bet iš aukų gerų žmonių, užsidegusių tautiečių (teip tulų kunigų, bajorų, kaip ir kaimiečių ir inteligentų). Nors prie „Aušros" dirbdamas turėjau daug neramybės, tačiaus tas laikas mano omenyje pasiliko kaip smagiausias ir laimingiausias iš mano gyvenimo.

Galiaus tiek pasakysiu: „Aušra" lengviau yra sukritikuoti iš moksliškos pusės; tai rasi padarytų jeib koks gimnazistas. Bet kas žinos visas aplinkybes ir vargus jos išleidimo, tas man-ding tiktai pasakyti tegalės — ar jis bus kunigas, ponas, inteligentas, ar šiaip skurdžius: „Vis-gi geriaus, kad „Aušra" išeidinėjo, negu kad butumėme likę be „Aušros"."

Mielaširdystės Kudikiai

Vieną dieną mielaširdystės kudikių sielos šaukėsi į Dievą. Tai buvo audringas vakaras. Jų karšligė ir žaizdos didėjo. Jie kentė neapsakomai, šaukdamies Dievo malonės. Sielgrauža nubaltino jų veidelius. Jie gulėjo lovelėse — eilėmis. Virš jų lovelių mokslas išlipdė jų ligų plakatus.

Jie buvo liudni, labai nusiminę, nes tai buvo iškilmės diena. Jų plonytės rankutės ištiestos ant užklodės; ir jų ploni piršteliai palietė menkus nelinksminančius žaislus, kuriuos dievobaimingos puikios ponios jiems atnešė. Jie net nežinojo kaip bovytis tomis titėmis. Respublikos prezidentas juos aplankė, bet jie nesuprato, ką tas reiškia.

Jų sielos šaukėsi Dievo. Jie tarė:

— Mes esam nepalaimos, sielvarto, škrofulos, venerinių ligų kudikiai. Mes esam gėdos dukterų kudikiai.

— Aš, — tarė vienas, — buvau ištrauktas iš srutų duobės, kur proto netekusi mano motina, viešbučio tarnaitė, mane įmetė.

Antras tarė:

— Mano tėvas užmušė mano motiną ir paskui pats nusižudė.

Ir kiti sakė:

— Mes esame aborcijų ir vaikžudysčių liekamos. Musų motinos yra įrašytos policijos knygon. Musų tėvai, cigaru burnoj, bastosi šypsodamies tarp biznio ir rinkos riaušių. Mes gimėm kaip karaliai su karuna ant galvos — raudonų pučkų karuna. Mes gimėm neapmąstytai.

Ir Dievas, išgirdęs jų šauksmą, atėjo pažiurėt šių nelaimingų sielų. Jis įėjo į ligonbutį — pripildytą daugiau negu žmonišku susikrimtimu bei skausmu. Jam prisiartinus, smalkas ruko iš gyduolių, kurias mielaširdingos sesės sutaisė, tartum iš kodylnyčios šalia kudikiškų kankinių, kurie atsisėdo savo siaurose lovelėse, lyg baltos, nuvytusios gėlės.

Soverininis Valdonas tarė į juos:

— Aš atėjau pas jus. Aš išgirdau jusų šauksmą ir aš laukiu — kad nubausti tuos, kurie jus pagimdė. Kokia kančia juos nubausti?

Po to kudikių sielos sugiedojo lyg vijoklių tvora. Jos giedojo:

— Garbė Dievui! Garbė Dievui! Atleisk tiems, kurie mus pagimdė. Nuvesk mus kai kuria diena į dangų — prie jų šono!

Omnia Vincit Amor.

TAIP BUVO, YRA, BUS...

Čia buvo taip nyku...
Akla tamsa apglėbus
Viską laikė.

Čia siautė demonai pikti.
Čia verkė žmonės palikti
Tamsos karaliui, kotui.

Bet lužo jo galia:
Buvo tokia valia
Tų skriaudžiamų skruzdžių.

Ir brėkšta jau rytai...
Įžiurimi šešėliai, ar matai, —
Vis daros aiškesni.

Ryto pazarai kruvini
Nudažė dangų raudonai;
Ir žmonės keršto kupini
Rikiau eiles sutartinai.

Į mušį ėjo ne juokais:
Senus stabus paverst niekais
Jų buvo tikslas, idealas.

Bet jį pasiekus dar ne galas...
Dar reiks daug padirbėti;
Jėgų ir triuso reiks įdėt —
Naujas gyvenimas sutvert.

J. Krukonis.

S. L. A. REIKALAI

SLA. Prieglaudos Ukio Klausimu

Kaip pavieniai SLA. nariai, taip kuopos, apskričiai ir SLA. Seimai kėlė ir kelia seneliams ir našlėms prieglaudos klausimą, kaipo Susivienijimo labdarybės veiksnį. Nors buvo praeityje daug kas veikiama, nė prieglaudos seneliams namo, nė ukio ir po šiai dienai dar nėra įsteigta. Kas lig šiol buvo padaryta labdarybės reikalu, tai turime tiktai Našlių ir Našlaičių Fondą, iš kurio sušelpiame vieną kitą senelį kelias našles ir našlaičius, tai nors ir tą padarydami, atliekame didelį labdarybės darbą. Bet vis mes enurimstame, galvojame ką nors dar vis geriau turėti — turėti prieglaudos namą arba prieglaudos ukį. Prieglaudos namas SLA. nariams butų netinkamas, arba net ir žalingas, prieglaudos ukis yra daug geresnis ir butinas.

Daug svarstyta SLA. Seimuose, daug kalbėta apskričiuose, kuopose, pavienių narių, padaryta užuomazgos praeityje, rink ta net ir aukos, buvo ir aukų surinkta, bet nepasiekta tikslo. Jeigu ligi šiol neįsteigta — nė ukis, nė namas, ar tai jau nėra galima dabar įsteigti prieglaudos ukio? Yra galima, tik reikia imtis visai kitokio budo prie steigimo einant.

Steigimo darbas yra sudėtingas, painus, reikalaująs daug rimto apgalvojimo, prisitaikymo, kuomet jis reikia atlikti su visuomenės parama — jos lėšomis. Steigimo darbą dirbant reikia išstudijuoti lėšų davėjų — visuomenės pažiuros, jos reikalo supratimas ir pagal visuomenės sentimentą tuo reikalu eiti, tada bus viskas atsiekta ir visai lengvu budu. Štai jis:

Visuomenė — turiu mintyje SLA. narius — duodama aukas savęs, bei aukų rinkėjų klausia: „Ar įsteigs, ar bus? Ar mano arba mųs pinigai nueis tam tikslui, kuriam duodame?" Ir šį visuomenės klausimą reikia gerai apgalvojus atsakyti ir gerai įšgalvotą planą visuomenei pateikti. To nepadarius, einant akių plotu, užsimotas darbas neturės pasisekimo, visuomenė liks suvilta ir tiktai delto, kad tie užmanytojai, steigėjai, vedėjai buvo apgalvoję reikalą tik paviršutiniai, neįsigilino į jo sudėtingumą, paviršutiniai nuėjo kaip viesula, entuziazmas sudegė kaip šiaudų kruva ir iš užmanymo likosi griuvėsių kruva visuomenei ant pasityčiojimo iš jos pačios sudėtų centų.

Kad visuomenė — aukotojai neliktų apvilti, tai tą jos abejonę prašalinkime štai kokiu budu: paimkime iš SLA. iždo dešimtį, penkioliką, arba kad ir daugiau tukstančių dolerių ir už juos su prityrusiais lietuviais ukininkais pasitarę, nupirkime prieglaudai tinkamą ukį. Taip padarę, jau turėsime atsakymą ant visuomenės klausimų: „Ar įsteigs, ar bus? Ar mano, ar mųs pinigai nežus?" Galėsime visuomenei drąsiai ir su atviromis širdimis pasakyti: „Nupirkome, turime, tavo, SLA. nary, pinigai jau nežus, tik malonėk prisidėti su centu ant kiek išsigali, kad sulaukęs senatvės galėtum ir turėtum kur prisiglausti". Kuomet turėsime jau ukį nupirkę, tuomet visuomenės centus į jį įdėtus turėsime jai pačiai ant naudos apsaugoję. Tada visuomenė — SLA. nariai jau noriai aukaus to ukio išmokėjimui ir pinigai į SLA. iždą sugrįž. Kad visuomenė duotų pinigus, tai turime pirma ukį nupirkti, kad turėtume tai pačiai visuomenei ką parodyti, jeigu iš jos norime pinigų gauti. Kitaip darant visuomenė pinigų neduos. Taigi turime pinigų S. L. A. ižde, nupirkime ukį ir tikslas bus atsiektas — turėsime prieglaudos ukį.

K. Demikis.

Prieglaudos Namo Reikale

Susivienijime Lietuvių Amerikoje vis dar yra gyva mintis apie įsteigimą prieglaudos namo arba ukio seneliams. Apie tai retkarčiais pareiškiama minčių musų organe; kaį kas tai perša net kaipo gyduolę, kad butų galima gauti daugiau narių į organizaciją, jei tokią įstaigą turėtume. Apie šį reikalą ir aš noriu savo mintį pareikšti.

Pas mus nestokuoja geraširdžių, bet ta geraširdystė, dažniausiai, pasibaigia pasižiurėjus į kito žmogaus kišenę. Kai kurie mano, kad įsteigus namą, butų galima gauti daugiau narių į organizaciją, nes „štai, mes šelpiame senelius, mes esame geradariai". Tiesa, tai gal padarytų gero seneliams, bet kaip gi su jaunaisiais, kurie tokią įstaigą turėtų užlaikyti? O tokios įstaigos užlaikymas labai daug kainuotų.

Pasižiurėkime į skaitlines, be ko tokiame atsitikime negalima apsieiti. Pirmiausia pasižiurėkime, kiek Susivienijimas turi narių, kurie prieglaudos reikalingi. Duokim sau, kad musų organizacijoje yra 20,000 narių. Paimkime tik mažą nuošimtį, kad ir vieną nuošimtį narių, kuriems reikalinga prieglauda. Dvidešimties tukstančių vienas nuošimtis sudaro 200. Vadinasi, mes turėtume tiek užlaikyti prieglaudoje, ar uky, ką seneliams įsteigtume. Tai geroka armija! Del šitos tai armijos turėtume nupirkti žemės plotą, kad galėtume užaugyti maisto; del šitos pačios armijos reiktų pabudavoti ar įrengti gyvenamą butą sulig valdžios reikalavimų. Reiktų taipgi pabudavoti ar įrengti budinkus gyvuliams, supirkti padargams, kad ukį butų galima apdirbti ir reikiamo maisto pasigaminti. Ar pagalvojo kas nors, kiek visa tai kainuotų? Paimkim kad ir komažiausią skaitlinę: nupirkimas žemės, įtaisymas gyvenamų ir gyvuliams budinkų, supirkimas visokios mašinerijos ir reikalingų prietaisų, mano supratimu, mažiausia kainuotų apie $130,000.00. Tokio ukio ar prieglaudos palaikymui ar įsteigimui Susivienijimas neturi fondo, todel, iš kur turėtume gauti pinigų? Aiškus dalykas, juos turėtų sumokėti jaunesnieji nariai. Padalykime dabar šitą sumą ant 20,000 narių. Aišku, kiekvienas narys turėtų sumokėti po $6.50. O tai tik pradžia, tai tik prieglaudos įsteigimas. O kaip gi toliau? Pasižiurėkime, kiek atsieitų metuose tokios prieglaudos užlaikymas. Sakykim, kad galėtume vieną senelį užlaikyti už 75 centus per dieną. Metuose yra 365 dienos, tai vieno senelio užlaikymas kas met mums kainuotų $273.75. Tai tik vieno. O 200 senelių užlaikymas atsieitų jau net $54,750, arba kiekvienam nariui po apie $3.00 kas met, ką turėtų sumokėti ekstra mokestimis, kas sulig dabartinio darbininko uždarbio yra jau pusėtinai daug, nes yra tokių narių, kurie net savo duoklių negali į organizaciją užsimokėti ir tai skolinasi iš SLA. Centro. Tiesa, kai kas gali sakyti, kad užlaikymui vieno žmogaus per dieną 75c. yra perdaug, gal užtektų mažiau, nes tie musų užlaikomieji seneliai galėtų dirbti tame uky ir patys sau pragyvenimą užsidirbti. Kas taip mano, tai labai klysta, nes reikia turėti minty, kad jei kas reikalauja prieglaudos, tai tas jau visai negali dirbti, bet reikalingas kitų patarnavimo, o jei tokį sunegalėjusį žmogų verstume dirbti, tai butų ne prieglauda, bet vergija, kas, žinomas dalykas, niekam nepatiktų, — sakytų, kad mes senelius išnaudojame.

Čia aš paėmiau komažiausias skaitlines, kurios, tikrenybėje, galėtų buti daug didesnės, nes yra daug senių, kurie tik laukia progos, kad į tokią prieglaudą pakliuti. Man rodos, kad įsteigus prieglaudą, Susivienijimas pasidarytų sau didelę žalą. Jau dabar daugelis narių negali užsimokėti duoklių ir jie delto pasitraukia iš organizacijos. O kas butų tuomet, kai reikėtų mokėti ekstra mokesčius del prieglaudos palaikymo? Tuomet dar daugiau narių nustotume. Man rodos, Piklomąjai Tarybai šitie faktai yra žinomi, todel ji ir nesiskubina su prieglaudos steigimu.

Kas tokius sumanymus organizacijoje kelia, manau, nežino ką daro. Žinoma, šitas mano išsireiškimas daugeliui galį nepatikti, bet reikia teisingai faktams į akis pažiurėti; reikia apsiskaičiuoti. Na, o apsiskaičiavus matome, kad prieglaudos įsteigimas mums nepasiekiamas.

Mano supratimu Susivienijimas neturėtų but maišomas su prieglaudomis, ar kuo kitu. Susivienijimo tikslais turi buti kogeriausiai ištobulinti apdraudos ir pašelpos skyrius, kad ten narius kogeriausiai patenkinus. Pavyzdžių imti iš bent kokios parapijos, kuri prieglaudą užlaiko, mes neturėtume. O kurie nori įsitikinti, ką reiškia prieglaudų užlaikymas — patarčiau nueiti į valdiškus apskričių prieglaudų namus, pastudijuoti jų knygas ir pamatyti, kiek tokių prieglaudų užlaikymas kainuoja. Įsitikinsite ir tas įsitikinimas bus suteiktas iš per daugelį metų patyrusių įstaigų, kuriose veda reikalą suprantanti, valdžios parinkti žmonės. Pagaliau, kam mums eiti lenktynių su valdiškomis įstaigomis? Kam reikia savų įstaigų, kuomet yra valdiškos? Juk visi krašto piliečiai moka tam tikrą dalį mokesčių prieglaudų užlaikymui. Visi šio krašto gyventojai, kurie jau pasenę, turi privilegijas į tas įstaigas pakliuti ir ten užlaikymą gauti. Prie to, nekurios valstijos jau moka pasenusiems piliečiams pensijas, iš kurių senatvėje galima pragyventi be prieglaudos. Prie to, ar mes turėsime prieglaudos namą, ar ne, bet tam tikrą dalį mokesčių visviena valdiškų prieglaudų palaikymui mokėti privalėsime. Taigi, ar verta mums pasirodyti reikalo nesuprantančiais ir imtis tokio sunkaus ir organizacijai nuostolingo darbo; darbo, kurį ne kuo kitu, bet savo ekstra mokestimis turėtume palaikyti?

Gal kas sakys, kad pas lietuvius yra didelio noro prieglaudą įsisteigti ir palaikyti? Pažiurėkime. Keli metai atgal musų Susivienijimas jau buvo sumanęs prieglaudą steigti ir tam tikslui net fondą buvo atidaręs. Bet kiek į jį suaukota? Per kelis metus vos surinkta $10,000.00 ir, pagaliau, reikalas reikėjo likviduoti. Tas parodė, kad didžiuma narių tam nepritarė, nes matė, kad reiks apsikrauti ekstra mokestimis.

Kada sumanome bent kokį organizacijai pagerinimą, galvokime rimtai ir pasiskaitykime su faktais, ar toks sumanymas gali buti naudingas, ar ne. Teikime tokius sumanymus, kad nereiktų narių apkrauti nepaprastais mokesčiais, bet kad jau dabar esamus mokesčius sumažinus. Tokie sumanymai bus verti pagyrimo ir jie bus galima įgyvendinti. Nesekime tokių pavyzdžių, kurie mums netinka. Bandykime eiti pirmyn ir eikime pirmyn. O kad tai padarius reikia tokių sumanymų — tokių pagerinimų, kurie ištiesų musų gyvenimui tinka ir galimi įgyvendinti. Suraskime tokius budus, kad organizaciją galima butų vesti pigiai ir gerai.

Wm. G. Lasky,
Brooktondale, N. Y.

S.L.A. APSKRIČIU DARBUOTĖ

PRANEŠIMAS SLA. 3-ČIO APSKRIČIO KUOPOMS.

Visoms SLA. 3-čio apskričio kuopoms, Pittsburghe ir apylinkėj esančioms, išsiuntinėjau pakvietimo laiškus, kad išrinktų delegatus ir prisiųstų į metinį SLA. 3-čio apskričio suvažiavimą, kuris įvyks gruodžio 30 d., 1934 m., Lietuvių Mokslo Draugystės svetainėj, 142 Orr St., Soho, Pittsburgh, Pa., posėdžiai prasidės 1:30 val. po pietų.

Todel jei katros kuopos nebutų gavusios pakvietimo laišką, lai pasinaudoja šiuomi pranešimu, lai išrenka delegatus ir prisiunčia į suvažiavimą. Taip pat šiuomi kviečiu ir tas kuopas, kurios dar nepriklauso prie apskričio, prisiųsti savo delegatus ir įstoti į apskritį.

Dar kartą primenu, kad šis suvažiavimas yra metinis ir yra daug svarbių reikalų atlikimui, todel bukit visi suvažiavime.

Ona Ivanauskaitė,
SLA. 3-čio apskr. sekr.

PROTOKOLAS

SLA. Antro Apskričio Metinio Suvažiavimo, Laikyto Lapkričio 11 d., 1934 m., Lietuvių Salėje, 25 Camden St., W. Lynn, Mass.

SESIJA I.

1. Suvažiavimą atidarė apskričio pirmininkas, J. Dragašius, 11:30 val. ryte.

2. Delegatų mandatus priimti pirmininkas paskyrė J. Lekį, J. Pečiulį ir K. Meriškevičių.

3. Mandatus tvarkant, pirmininko pakviesti SLA. reikaluose pasakė prakalbėles šie veikėjai: K. P. Jurgeliunas, K. Praitis, K. Vidunas, V. Kaunas, K. J. Paulauskas, SLA. iždo globėjas S. Mockus, adv. K. J. Kalinauskas, V. Anesta, J. Dvareckas ir S. L. A. Prezidentas adv. F. J. Bagočius. Gerb. Prezidentas Bagočius ilgoje kalboje nuosekliai kalbėdamas supažindino delegatus su organizacijos stoviu ir Pildomosios Tarybos veikimo planais. Jo kalba buvo sutikta gausiais aplodismentais.

4. Mandatų komisija praneša, jog suvažiavime randasi delegatai nuo sekančių kuopų:

17 kp., Montello, Mass.: K. Jurgeliunas, J. Samsonas, A. Čižauskas, A. Jakavonis;

41 kp., Lawrence, Mass.: kun. M. Valadka, A. Pivnickas, J. Indalas;

43 kp., So. Boston, Mass.: P. Jankus, J. Lekys, K. Sangaila, J. Kerdiejus, O. Ramanauskienė M. Žilinskienė, K. Vileišis, adv. K. J. Kalinauskas;

53 kp., Chelsea, Mass.: P. Kesleris, A. Šleinis;

57 kp., Worrester, Mass.: M. Tamošiunas, P. Račila, V. Jankauskas, D. Mažeika;

102 kp., Haverhill, Mass.: F. Verbickas, S. Uždavinis, A. Majauskas;

127 kp., W. Lynn, Mass.: V. Valkevičius, K. Mereškevičius;

131 kp., Norwood, Mass.: J. M. Pečiulis, P. Blažys, K. Vaitkaitis;

152 kp., Wellesley, Mass.: V. A. Jenkins;

173 kp., Lowell, Mass.: L. Paulauskas;

176 kp., Neponset, Mass.: V. A. Amsie;

318 kp., Worlester, Mass.: J. Dvareckas, M. Žemaitaitis, O. Laurinaitienė, J. Mozuraitis, M. Mozuraitienė, J. Rauktis, A. Kriaučialis;

359 kp., Dorchester, Mass.: V. Anesta;

360 kp., Milton, Mass.: F. J. Bagočius;

365 kp., Jamaica Plain, Mass.: P. Gaidelis, A. Juga, M. Agurkienė;

371 kp., Cambridge, Mass.: J. Vinciunas.

Taipgi dalyvauja apskričio valdyba: J. Dragašius, pirm., K. Vidunas, vice-pirm., K. J. Paulauskas, sekr., B. Tumavičius, iždin., S. Mockus, iždo glob., J. M. Tumavičienė, organizatorius. Viso 51 delegatas.

5. Atsišaukia 17 kp. iš Montello, Mass., narys V. Kaunas pareikšdamas, jog kuopa jį yra išrinkusi, bet mandote nėra įrašytas. Kadangi kuopą gali atstovauti tik 4 delegatai, kurių mandatai priduoti, tai suvažiavimas kaipo seną SLA. veikėją p. Kauną priima suvažiavime dalyvauti kaipo svečią su sprendžiamu balsu.

6. Nutarta, kad suvažiavimuose visi pastovių komisijų nariai turėtų sprendžiamą balsą.

7. Suvažiavimo vedėjais vienbalsiai užgirta apskričio valdyba.

8. Įnešimų komisijon išrinkti: A. Kriaučialis, V. Anesta ir S. Mockus.

9. Skaitytas ir vienbalsiai priimtas pereito suvažiavimo protokolas.

10. Sekretoriui pagelbininku išrinktas J. Samsonas.

11. Apskričio valdybos raportai.

a) Pirmininkas, J. Dragašius, pranešė, jog darbavosi kiek tik veikimo sąlygos leido. Žodžiu, raportavo kas buvo veikiamo ir kas nuveikta. Raportas priimtas.

b) Vice-pirm., K. Vidunas pranešė, jog jis kartu su kitais valdybos nariais darbavosi ir komisijų posėdžiuose dalyvavo ir pirmininkavo. Raportas priimtas.

c) Sekretorius K. J. Paulauskas savo raportą išdavė raštiškai.

Sekretoriaus Raportas.

Savo raporte nieko didelio pranešti negaliu. Su kitais valdybos ir komisijos nariais dirbau sutartinai. Kuopos, kurios kreipėsi kokiais nors reikalais, stengėmės joms pagelbėti, tik gaila, kad nebuvo galima dviejų kuopų prašimus patenkinti del susidėjusių kliučių, kad jų pageidaujami asmenys tuo laiku buvo užimti ir negalėjo pas juos pributi.

Kadangi man pasitaikė proga dirbti musų organizacijos Centro spaustuvėje ir toliau buti nuo kuopų, gal tas kuopoms ir padarė neparankumo su manim susisiekti per pereitus kelis mėnesius, prašau už tai man atleisti.

Nuo apskričio susiorganizavimo iki šiam laikui, per pereitus 4 metus, man suteikėte garbę butį sekretorium. Per tą laiką man buvo malonu dirbti turint gabius ir energingus kitus valdybos narius, kas padarė apskričio veikimą sekmingu ir musų apskritį netik pastatė į gerą finansinę padėtį, bet sykiu galėjome ir kuopoms pagelbėti ir gerus reikalus paremti gausiomis aukomis.

Pereitų metų veikime su visa eile komisijų, reikėjo turėti plačią korespondenciją, tokiu budu lėšų pasidarė $16.65, važinėjimai į valdybos posėdžius, pikniką ir kitais apskričio reikalais $5.00.

Kaip minėjau, kadangi toliau nuo jusų gyvenu, manau po keturių savo tarnystos metų pasiliuosuoti, nes tamstos savo tarpe turite gana gabių ir energingų žmonių, kurie apskričiui galės patarnauti dar geriau už mane.

Baigdamas, tariu didelę padėką buvusiems apskričio pirmininkams: J. L. Kasmauskui, adv. F. J. Bagočiui ir J. Dragašiui, taipgi visiems buvusiems valdybos nariams, organizatoriams ir komisijoms, taipgi visoms kuopoms, nes bendru veikimu mes daug nuveikėme ir šiandien man labai malonu sekretoriaus pareigas pavesti savo įpėdiniui, kuomet musų apskritys yra stiprus ir finansais turtingas.

Linkiu buvusiai apskričio valdybai ir visoms kuopoms geriausio pasisekimo ateities darbuose.

Su pagarba,
K. J. Paulauskas,
SLA. 2 apskr. sekr.

Sekretoriaus raportas priimtas.

d) Iždininkas, B. Tumavičius, iždavė raportą iš apskričio finansinio stovio.

e) Iždo globėjas, S. Mockus, išdavė raštišką raportą apie finansinį apskričio stovį sekančiai:

Gerbiami delegatai:

Musų apskrity iždo globėjo pareigos menkos, tai ir mano raportas bus trumpas. Pereitais metais du kartu peržiurėjau iždininko knygas ir pasakiau prakalbas 17 ir 41 kuopoms. Kitus darbus atliko be manęs, nes del kliučių posėdžiuose dalyvauti negalėjau.

Finansinis raportas bus sekantis:

Pereitame suvažiavime iždin., p. J. Dvareckas, turėjo cash $134.32. Po suvažiavimo išmokėjo sekančias bilas:

Kontesto laimėtojams	$30.00
Raštininko alga	25.00
Dovana už žuvusį portfelį	10.00
J. Dvarecko išlaidos	8.00
Pikniko darbininkams	74.00
Viso —	$147.00

Iždininkas, Dvareckas, savo pridėjo $12.68.

Sausio 21 d., 1934 m. buvęs iždin., J. Dvareckas, perdavė apskričio iždą naujam iždininkui, B. Tumavičiui, sekančiai:

Pinigų banke	$561.36
Bedarbiams nariams paskolos	84.80
Viso —	$646.16

Nuo sausio 21 d., 1934 m. iki šiam suvažiavimui iždin., B. Tumavičius, išmokėjo šias bilas:

SLA. 53 kp., Chelsea, Mass. jaunuolių mokyklai	$20.00
SLA. 102 kp., Haverhill, Mass jaunuolių mokyklai	20.00
SLA. 127 kp., W. Lynn, Mass. jaunuolių mokyklai	20.00
SLA. 318 kp., Worcester, Mass. jaunuolių mokyklai	20.00
Įvairių aukų	50.00
43 kp. darbininkams	3.00
Jaunuolių komisijai	4.30
Salės rendų	4.00
Buvusio iždin. nedateklius	12.68
Viso išmokėjo	$153.98
Iš banko išimta	$200.00
Išmokėjo	153.98
Pas iždininką cash	$46.02

Abelnas Iždo Stovis.

Pinigų banke buvo	$374.02
Nuošimčių gauta	8.73
Viso banke yra	$382.75
Cash pas iždininką	46.02
Nariams paskolos	84.80
Viso turtas	$513.57

Su pagarba,
S. Mockus,
Iždo globėjas.

Iždininko ir iždo globėjo raportai priimti.

f) Organizatorius, J. Tumavičienė, pranešė, jog ji darbavosi, bet kadangi nebuvo skelbtų kontestų ir jokio didesnio organizatyvio vajaus nebuvo daryta, tai nieko didelio ir nenuveikta. Organizatoriaus raportas priimtas.

12. Jaunuolių komisijos vardu p-lė A. Bratėnaitė išdavė raportą raštiškai.

Jaunuolių Komisijos Raportas.

Trys komisijos nariai susirinko pas A. Bratėnaitę So. Bostone, gruodžio 10 d., 1933 m., 3 val. popiet. Kadangi išrinktas pirmininkas, adv. Kupka, iš Brocktono, nepribuvo, p-lė Jurėnaitė, komisijos vice-pirmininkė atidarė ir vedė susirinkimą. Buvo nutarta laikyti komisijos posėdžius antrą sekmadienį kas mėnesį pas bile katrą narį pagal sutartį. Daug organizacijos reikalų buvo svarstoma, butent: suorganizuoti sporto kliubas Bostone ir apylinkėse, idant galėtų jauni lietuviai, kurie linkę prie sporto, draugiškai ir energingai savo lenktynes tarpe kuopų laikyti. Taipgi buvo įnešta sulošti veikalą ir važinėti po lietuvių kolonijas, idant pritraukti jaunuolius prie Susivie-

SLA. Kuopų Finansų Sekretoriams

Pirmame šio „Tėvynės" num. puslapy telpantis pereito SLA. Pildomosios Tarybos suvažiavimo nutarimas reikale sugrąžinimo paskolų į SLA. Narių-Bedarbių Fondą ir reikale suteikimo platesnių privilegijų bedarbės prislėgtiems nariams tuomlaikinai persikelti į žemesnius apsaugos laipsnius, buvo išsiuntinėtas visų kuopų finansų sekretoriams.

Šis nutarimas liečia visus narius gavusius ir negavusius paskolų iš Bedarbių Fondo. Todel prašau nevilkinant pranešti visiems savo kuopos nariams, kurie tik yra šios bedarbės prislėgti, kad jie galį iki naujų metų be jokių kaštų persikelti tuomlaikinai į žemiausį apsaugos laipsnį ir tokiu budu labai sumažinti savo mėnesines mokestis iki bedarbė sumažės.

Šis Pildomosios Tarybos teikiamas palengvinimas duoda galimybės, darbo netekusiems nariams, pasilaikyti organizacijos nariais. Be šių teisių daugelis bedarbių turėtų palnesti Susivienijimą, nes Bedarbių Paskolos Fondas jau taip išsisėmęs, kad prie augštų laipsnių priklausantiems nariams paskolų negalima duoti.

Pasinaudojusieji nariai šiuo tuomlaikinu persikėlimu tankiai gali sumažinti savo mokesčius labai žymiai. Pavyzdžiui, yra tokių atsitikimų, kur narys mokėjo $3.35 į mėnesį, neteko darbo ir negalėdamas mokėti šiuos mokesčius persikėlė į žemiausį apdraudos laipsnį, kuriame mokestis sulig jo įstojimo amžiaus yra tiktai 28 centai į mėnesį. Šis narys turi teisę grįžti atgal į augštąjį laipsnį kaip tik jis išgalės užsimokėti seną augštą mokestį ir užsilikusią augštesniojo laipsnio duoklių skolą. Neturint šios persikėlimo privilegijos, šis narys butų buvęs priverstas apleisti Susivienijimą ir grįžti nebutų galėjęs, nes jau persenas.

Malonėkite todel išaiškinti šią privilegiją savo kuopos nariams, ir kas tik nori, perkelti į žemesnius apdraudos laipsnius pirm naujų metų. Po naujų metų persikėlimas lėšuos po senovei.

M. J. VINIKAS — SLA. Sekretorius.

Fraternalizmas Žmonių Gyvenime

Rašo Adv. K. P. GUGIS, SLA. Iždininkas.

KOKIA TVARKA SLA. DUODA PASKOLAS ANT MORGIČIŲ.

Nabašninkas Paukštis, buvęs pirm manęs SLA. Iždininkas, nelaikydavo daug organizacijos pinigų rankose. Juos investuodavo. Ir tokia praktika atrodė tiksli ir verta tęsti toliau.

Bet 1929 metais, t. y. kai aš užėmiau SLA. Iždininko vietą, įvyko didžiausias per ištisą metų eilę stakų (šėrų) ir bonų puolimas biržoj. Tačiau morgičiai tuo laiku dar nebuvo paliesti. Taigi atrodė, kad saugiausia SLA. investmentams vieta yra morgičiai. Štai kodel pradėta kreipti daugiau dėmėsio į SLA. investmentus morgičiuose.

Susivienijimas pradėjo duoti daugiau paskolų ant morgičių. Ir šiomis Susivienijimo paskolomis tur but daugiausia pasinaudojo Chicagos ir apylinkės lietuviai. O pasinaudojo visų pirma gal but todel, kad Chicagoj už paskolas ant morgičių imama komisas, kuomet, pavyzdžiui, rytinėse valstijose komisas neimama.

Žodis-kitas apie tuos komisus. Štai, sakykime, žmogus Chicagos banke, real estate ofise ar kitoj finansinėj įstaigoj gauna $3,000 paskolą už morgičių. „Dyleris" (t. y. ofisas, kuris paskolą daro) ima komisą — lai tik trijų ar keturių nuošimčių. Už $3,000 žmogus turi sumokėti $90 arba $120; už $5,000 jis turi sumokėti $150 arba $200 komiso.

O Susivienijimas, duodamas paskolas ant morgičių, komiso neėmė ir neima. Tai reiškia, kad gaudami iš Susivienijimo paskolas ant morgičių asmenys galėjo ir Chicagoj sutaupinti sau komiso pinigus. Delei tos tur but priežasties chicagiečiai labiau nei kitų kolonijų gyventojai mėgino gauti iš Susivienijimo paskolas.

Dabar Apie Paskolų Davimo Procedurą.

Kai užėmiau SLA. Iždininko vietą ir peržiurėjau jau duotas pirmiau paskolas ant morgičių, tai radau, kad aplikacijos paskoloms gauti iš Susivienijimo buvo nevienodos, nepilnos ir toli gražu nonušviesdavo užstatomo už paskolą turto padėtį. Tat tapo prirengtos aplikacijos Susivienijimui, pasiremiant formomis, kokias vartoja stambiosios firmos — kad SLA. aplikacijos butų tokios, kokių reikia.

Ir paskolos duota tokiu budu:

Kai žmogus kreipiasi į Susivienijimą ieškodamas paskolos, tai gauna aplikaciją. Išpildytą aplikaciją jis priduoda man, Iždininkui, arba Finansų Komisjai. Jei priduoda man, tai aš pavedu ją Finansų Komisijai.

Finansų Komisija tuomet imasi tyrinėjimo. Jei Finansų Komisija prieina išvadą, kad paskolos negalima duoti, tai tuo reikalas ir pasibaigia ir toliau jis nebeina. Jeigu, tačiau, Finansų Komisija randa verta paskolą duoti, tai patiekia savo rekomendaciją Pildomąjai Tarybai.

Tuomet jau Pildomoji Taryba apsvarsto Finansų Komisijos rekomendaciją ir, jei pripažįsta ją pamatuota, įsako man, kaipo SLA. Iždininkui, paskolą duoti, žinoma, kai popieros pasirodo tvarkoj.

Nuo gegužės mėnesio 1933 metų, po to, kai p. Vinikas užėmė SLA. Sekretoriaus vietą, kalbama tvarka tapo šiek tiek pakeista.

Pakeitimas butent yra toks, kad aplikantas dabar turi priduoti tris aplikacijos kopijas — vieną Finansų Komisijai, o dvi Centro Sekretoriui. Ir visos aplikacijos — ar Finansų Komisijos rekomenduotos ar nerekomenduotos — dabar eina Centro Sekretoriui. O Centro Sekretorius praneša aplikantui, ar Finansų Komisija ir Pildomoji Taryba sutinka prašomą paskolą duoti.

Paskui Sekretorius priduoda Iždininkui vieną aplikacijos kopiją, praneša ir aplikantui, kad paskola nutarta duoti. Aš gi, peržiurėjęs nuosavybės popieras, pranešu Sekretoriui, kad popieros yra tvarkoj (jei jos yra tvarkoj) ir kad Sekretorius išrašytų čekį ir įsakymą (orderį) paskolai duoti.

Tą įsakymą ir čekį Sekretorius pasiunčia SLA. Prezidentui pasirašyti. Ir kai Prezidentas prisiunčia man čekį ir įsakymą (orderį) su savo parašu, tai tada aš paskolą žmogui suteikiu.

Turėdami omenyje procedurą, sulig kurios yra duodamos Susivienijimo paskolos, manau, nariai nekaltins už paskolas nė mane, nė kurį kitą Pildomosios Tarybos narį atskirai, ba darbas yra varomas visų Pildomosios Tarybos ir Finansų Komisijos narių bendrai.

---

nijimo. Viena narė įnešė, kad arbatėlė su maža prakalbėle butų surengta, kad supažindinti žmones su musų komisija ir jos darbuote.

Antras posėdis įvyko spalio 14 d., 1934 m., 3 val. popiet, pas p-lę Jurėnaitę, Jamaica Plain. Pirmininkas adv. Kupka, vėl nepribuvo. Vice-pirmininkė vedė posėdį. Pirmiausiai nutarėm pasiųsti adv. Kupkai laišką, reikalaujant paaiškinti priežastį jo neatsilankymo į posėdžius. Komisijos raštininkė prižadėjo tokį laišką pasiųsti. Galutinai nutarta turėti arbatėlę 4 d. vasario mėnesy, Sandaros svetainėj. Adv. Šalnienė pakviesta dalyvauti ir buti vakaro kalbėtoja. P-lė Jurėnaitė ir p-lė Bratėnaitė prižadėjo pasirupinti užkandžių.

Trečias jaunuolių kom. posėdis buvo vasario 18 d., 1934 m. Komisijos nariai susirinko pas p-lę Bratėnaitę So. Bostone, sekmadieny, vasario 18 d., 1934 m., 2 val. popietų. I. Jurėnaitė atidarė posėdį. Raštininkė Bratėnaitė perskaitė komisijos nariams laišką, gautą nuo adv. Kupkos. Savo laiške jis pasiaiškino, jog jam nepatogu važinėti Bostonan iš Brocktono ir jis pageidavo, kad p-lė Jurėnaitė taptų pirmininke jo vieton. Jis toliau pageidavo, kad jis butų priimtas kaipo paprastu komisijos nariu. Komisija šį klausimą apkalbėjo ir nutarė prašalinti iš komisijos adv. Kupką ir panelę Širgaliutę, iš Norwoodo del nuolatinio nepribuvimo susirinkimuosna. Jų vieton bus pakviesta viena panelė ir jaunas vyras. Jų dviejų pravardės bus nusiųstos apskričio pirmininkui p. Dragašiui del patvirtinimo. Buvo įnešta, kad tuoj po Velykų pradėti aktingai veikti organizacijos labui, butent: išmokus kokį veikalėlį važinėti po lietuviškas kolonijas perstatyti šį veikalą ir prie to laikyti prakalbas.

Musų arbatėlė, kuri įvyko vasario 11 d., nebuvo visapusiškai pasekminga. Ponia Šalnienė ir ponas Mockus labai tinkamai ir gražiai pakalbėjo ir ragino tėvelius bandyti savo vaikus lietuviškoj dvasioj išauklėti. Gaila, kad visai mažai žmonių teatsilankė į musų vakarėlį, ypač iš jaunuolių visai mažai pasirodė. Išlaidų pasidarė iš viso virš 4 doleriai. Šią sumą ponas Tumavičius, apskričio iždininkas, užmokėjo.

Po trečio komisijos susirinkimo daugiau posėdžių nebuvo šaukta. Pirmininkė Jurėnaitė kaž kodėl susirinkimų nelankė. Savo naujų komisijos narių nesusilaukėm ir neužilgo pati komisija nebeveikli liko.

Gaila, kad su tokiu dideliu entuziazmu visi pradėjom darbuotis, o ant galo toji pati komisija išnyko. Kame priežastis, nežinau.

Su pagarba,

A. Bratėnaitė,
Jaun. Kom. rašt.

Kitas komisijos narys, J. Kirmeliavičius, raportą išdavė žodžiu. Jaunuolių komisijos raportas priimtas.

(Užbaiga bus)

IŠ S. L. A. KUOPŲ DARBUOTĖS

CICERO, ILL.

SLA. 301 Kuopos Narių Dėmėsiui.

Sulig Pildomosios Tarybos patvarkymo, musų kuopa praeitame susirinkime išrinko komisiją, kuri patikrins narystės paliudijimus, kad pomirtinė apdrauda butų taisykliškai užrašyta giminėms sulig SLA. konstitucijos nurodymų. Todel priešmetiniame susirinkime, kuris įvyks pirmadieny, gruodžio 10 d., nariai esate kviečiami ateiti ir atsineškit savo narystės paliudijimus, kad vėliaus nereikėtų gailėtis bei išmėtinėti, kad paveldėtojai pomirtinės negauna.

Taipgi turiu priminti, kad viršminėtame susirinkime rinksime naują kuopos valdybą 1935 metams. **Kuopos Pirm.**

LAWRENCE, MASS.

Iš SLA. 41 Kp. Susirinkimo.

SLA. 41 kp. susirinkimas įvyko lapkričio 4 d. Apsvarsčius kuopos ir visos organizacijos reikalus, kalbėta apie gavimą daugiau narių į musų kuopą. Apkalbėjus, vienbalsiai nutarta surengti agitatyviškas prakalbas ir vakarienę. Parengimas nutarta rengti gruodžio 9 d., Piliečių Kliubo svetainėje; prakalbos prasidės 2 val. popiet, o vakarienė 5 val. vakare.

Šio parengimo gaspadoriais išrinkta K. Vidunas ir A. Pivnickas, kurie viską sutvarkys kogeriausiai. Kalbės geriausias kalbėtojas visoje Amerikoje, tai yra SLA. Prezidentas, adv. F. J. Bagočius. Kalbės taipgi ir SLA. Iždo Globėjas, St. Mockus, ponia J. Tumavičienė ir keletas vietinių darbuotojų: kun. M. Valadka, Dr. Mikolaitis, Dr. P. Oškuris ir kt. Bus ir pamarginimų — muzikos ir dainų, gros Jamaica Plain jaunuolių orkestras ir tt.

Visi vietiniai lietuviai širdingai kviečiami atsilankyti. Kviečiame ir iš kitų miestų lietuvius į musų parengimą atvykti: Haverhill, Lowell, Lynn, Boston, Chelsea ir kitų kolonijų. Nesigraudinsite, nes SLA. 41 kuopos gaspadinės rengiasi visus svečius pavaišinti puikia vakariene; tokia vakariene, kokios Lawrence dar niekas nevalgė. Rengėjai jums surengs tokį programą, kokis retai čia pasitaiko. Bukite patys, pakvieskite ir savo draugus, gimines ir pažįstamus atsilankyti. **Rengėjai.**

WAREHOUSE POINT, CONN.

Nauja SLA. 334 Kp. Valdyba.

SLA. 334 kuopos susirinkimas įvyko lapkričio 4 d. Šiame susirinkime išrinkta nauja kuopos valdyba sekantiems metams, kuri savo vietą užims nuo sausio 1 dienos.

Į valdybą įeina šie nariai: P. Belevičius — pirm., J. Krilavičius — vice pirm., P. Blaznelis — prot. sekr., A. Pilkonis — fin. sekr., B. Gudaitis — iždininkas, O. Šerienė ir A. Kalinauskienė — iždo globėjos, J. Mikalauskas — ligonių lankytojas, A. Pilkonis — organizatorius, J. Krilavičius — maršalka.

Duoklių į Centrą per metus sumokėta $434.13. Centras musų kuopos vienam narių išmokėjo ligoje pašelpos $66.00. Nau jų narių prirašyta keturi: V. Navagrackas, J. Tamelis, A. Tamelienė ir S. Luščinskienė.

Kuopos knygas peržiurėjo išrinkta komisija ir surado viską tvarkoje. **J. Krilavičius,**
SLA. 334 kp. koresp.

ROSELAND-CHICAGO, ILL.

Iš SLA. 139 Kp. Veikimo.

SLA. 139 kp. susirinkimas buvo 7 d. lapkričio. Susirinkimą atidarė pirm. J. Pučkorius 7:45 val. vakare. Skaitytas protokolas ir priimtas.

Narių susirinkiman atsilankė vidutiniškai ir dalykus svarstė rimtai. Kuopa, po vasaros karščių, vėl imasi už gražaus darbo: rengia smagų pasilinksminimo vakarą su programu, kurį išpildys chicagiečių mėgiamas choras „Pirmyn". Tad visi kuopos nariai ir visos apylinkės lietuviai turės progą pasigėrėti gražiu programu ir smagiai laiką praleisti Balčiuno ir Baužos svetainėje, prie 107 ir Indiana gatvių.

Sekantis kuopos susirinkimas bus priešmetinis ir gana svarbus, nes bus rinkimas kuopos valdybos 1935 metams. Tad visų kuopos narių pareiga buti susirinkime, kuris įvyks 5 dieną gruodžio. **A. Martišius.**

GRAND RAPIDS, MICH.

Iš SLA. 60 Kp. Parengimo.

SLA. 60 kp. fakiriškas parengimas, galima sakyt, pavyko. Parengimas įvyko 24 d. lapkričio. Publikos atsilankė vidutiniškai, bet kaip šiais sunklaikiais, tai buvo nustatyta žema ir įžanga. Tokiu budu neperdidelės ir pasekmės. Todel kaip aktoriai, taip ir SLA. 60 kuopa turi buti patenkinti.

Atidarant programą, komisijos narys gerb. S. Naudžius, pasakė agitatyvišką prakalbėlę kaslink SLA. 60 kuopos, pabrėždamas, buk SLA. 60 kuopa daug parengimų suruošia ir į savo parengimus daug publikos sutraukia ir parengimai buna sekmingi. S. Naudžius kvietė publiką ir ateity lankyti SLA. 60 kuopos parengimus.

A. Pilkauskas (Fakiras Ben Ali), pradėdamas savo programą, pareiškė publikai: „Aš esu nesenai iš Lietuvos atvažiavęs ir esu pasirįžęs visas lietuvių didesnes kolonijas aplankyti. Tik dabar buvau susirgęs ir esu labai silpnas, tai negalėsiu visą savo užduotį išpildyti, tik nenorėdamas SLA. 60 kuopos veikėjus ir publiką suvilti, vis tiek atvažiavau, bet už nepatenkinimą meldžiu man atleisti".

Turiu pasakyti, kas buvo garsinama, tai ne viską pildė. Bet kuriuos punktus pildė, tai pasirodė labai puikiai. Patartina ir kitų kolonijų lietuviams suruošti fakiriškaus stebuklų vakarus.

Laike programo p-lė Edkins paskambino pianu.

ADV. KAZYS J. KALINAUSKAS

SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisijos pirmininkas, dabar išrinktas SLA. 2-ro apskričio, Mass. valstijoj, pirmininku. Gabus profesionalas ir geras žinovas įstatymų, baigęs Harvardo kolegiją ir universitetą. Dabar savo profesiją sekmingai praktikuoja Bostone, Massachusetts.

TRUMPA ADV. K. J. KALINAUSKO BIOGRAFIJA.

Advokatas Kazys J. Kalinauskas gimė ir augo South Boston, Mass. Pradinę ir augštesnę mokyklas taipgi lankė South Bostone, kurias baigė su gerais atsižymėjimais. Po to įstojo į Harvardo universiteto kolegiją. Šią kolegiją baigti paprastai ima keturi metai, tačiau Kazys budamas nepaprastai gabus moksle, ją baigė trijų metų laiku ir dar gavo $100.00 dovanų. Vėliaus įstojo į Harvardo universiteto teisių skyrių. Šiame skyriuje jam mokslas taipgi geraį sekėsi. Pasimokinęs vienus metus teisių skyriuje ir parodęs savo gabumus, antrais metais mokslas jam buvo suteiktas dovanai. Mokslą baigė su gerais atsižymėjimais birželio mėnesy 1927 metais, o tų pačių metų lapkričio mėnesy įgijo advokato teises.

SLA. 38-me Seime adv. Kazys J. Kalinauskas tapo išrinktas Susivienijimo Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisijos pirmininku, o lapkričio 11 dieną išrinktas pirmininku SLA. antro apskričio, Massachusetts valstijoje.

Kaip SLA. antras apskritys, taip ir visi Massachusetts valstijos lietuviai gali didžiuotis turėdami savo tarpe tokį gabų ir augšto mokslo vyrą asmenyje adv. Kalinausko.

P—kas.

Apie dešimtą valandą programas baigėsi. Publika skirstėsi namo. Beje, su A. Pilkausku buvo atvažiavęs iš Chicagos p. Mickevičius, kuris gelbsti Pilkauskui laike programų, ir kiti du chicagiečiai, kurių pavardžių neteko sužinoti.

J. Lapinskas,
SLA. 60 kp. koresp.

NEKROLOGIJA

AKRON, OHIO.

A. a. T. Bernotaitis,
SLA. 198 Kp. Narys.

Neilgai sirgęs, pasimirė SLA. 198 kp. narys, T. Bernotaitis. Spalio 27 d. apsirgo plaučių uždegimu; tą pačią dieną nuvežtas į miesto ligoninę ir lapkričio 8 dieną pasimirė. Palaidotas lapkričio 10 dieną, Šv. Kryžiaus kapinėse su bažnytinėmis apeigomis. Nors velionis T. Bernotaitis buvo laisvų pažiurų žmogus, bet giminės su numirusiu ką norėjo, tą padarė.

Velionis, T. Bernotaitis, iš Lietuvos paėjo iš Mariampolės apskričio, Veiverių parapijos; gimęs 1892 metuose. Į Ameriką atvažiavo 1910 metuose, į miestą Akron. Laikotarpį buvo išvažiavęs į Pittsburghą ir ten apsigyvenęs. 1916 metais vėl sugrįžo į Akroną ir čia apsivedė. 1920 metais jo moteris numirė, palikdama T. Bernaitaitį našliu ir dukterį Anelę.

Velionis, T. Bernotaitis, dideliame nuliudime paliko dukterį Anelę, brolį Antaną ir 3 seseris: Agnieškę, Magdaleną ir Oną Lietuvoje; sesuo Magdalena gyvena Clevelande, Agnieška, brolis Antanas ir duktė Anelė — Akrone. Visi yra vedę.

Kadangi velionis T. Bernotaitis prigulėjo prie SLA. 198 kuopos nuo 1923 metų ir nuolatos buvo nariu — tai SLA. 198 kp. valdyba, sužinojus apie velionio mirtį, sušaukė specialį susirinkimą, kuriame tapo paskirti grabnešiai ir apie 10 narių apsiėmė budėti prie velionio karsto per naktį. Vėliau iš susirinkimo visi nuvažiavo į velionio šermenis ir visi po vieną praėjo pro karstą, sustodami trumpam momentui, o didelis ir gražus gėlių vainikas su užrašu: „nuo S. L. A. 198 kuopos" jau stovėjo prie karsto.

Velionis to užsitarnavo, nes budamas nariu visur ir visada, kur tik sutikdavo žmogų, kuris nepriklauso prie SLA., stengdavos įrodinėti, kokią naudą turi nariai prigulėdami prie SLA. Žodžiu sakant, velionis SLA. visur ir visada statė pirmoje vietoje. Taipgi buvo geras aktorius: kada paimdavo rolę lošime — pasižymėdavo. Už tai velioniui SLA. 198 kp. suteikė ką galėjo ir patarnavo kiek buvo leidžiama patarnauti.

S. L. A. 198 kuopa turi net 4 kalbėtojus, kurių užduotis yra kalbėti visur, kur tik publika susirenka ir paaiškinti kokią naudą turi nariai prigulėdami prie SLA. ir kokią naudą neša SLA. plačiai visuomenei, o S. L. A. 198 kp. nariui mirus kalbutojų pareiga kalbėti prie mirusio nario kapo. Kalbėtojais yra: B. Versackas, B. A. Švelnienė, V. T. Neverauskas ir P. Jurgelis. Visi kalbėtojai buvo pasirengę prie velionio T. Bernotaičio kapo pasakyti po trumpą prakalbėlę, bet velionio giminės neleido nei vienam kalbėtojui kalbėti, pareikšdami, kad jei bandysite kalbėti, tai mes turime burį, kuris jums neduos tai daryti. Žinoma, kur tokį kalbėtoją rasi, kad tokiose apilnkybėse bandytų kalbėti.

Lapkričio 11 d. įvyko SLA. 198 kuopos susirinkimas, kuriame velionį T. Bernotaitį nariai pagerbė atsistojimu. Vėliau plačiai apkalbėta apie velionio laidotuves, kurios visais atžvilgiais buvo tiesiog ištoriškos. Susirinkimo dalyviai tiesiog stebėjosi iš tokio velionio giminių pasielgimo. Kadangi Akrono publika žino, kad prie SLA. 198 kuopos mirusio nario kapo esti kalbėtojai, o dabar nėra, tai pradėjo klausinėti, kur kalbėtojai, kodel nekalba? Bet kalbėtojai buvo, tik kalbėti jiems buvo uždrausta.

Kadangi velionis T. Bernotaitis buvo draugiškas žmogus su visais, tai ir į kapus daug žmonių jį palydėjo.

Ilsėkis, Tamošiau, Amerikos šaltoje žemelėje iki mes vienas po kitam pas tave ateisime. O mes, SLA. 198 kuopos nariai, pasiliekam liudėsy netekę tavęs, kaipo nario ir draugo.

SLA. 198 Kp. Koresp.

WILKES BARRE, PA.

A. a. Jurgis Zigmantas,
SLA. 35 Kuopos Narys.

Spalių 23 dieną, š. m., 5 valandą ryte, Mercy Hospital ligonbuty mirė Jurgis Zigmantas, kurį mirtinai sužeidė sprogimas gazų Maxwell Colliery, Glen Alden kasyklose ir buvo palydėtas iš savo namų, 328 Andover Street, į Lietuvių Rymo Katalikų Šventos Trejybės Bažnyčią 27 dieną ir palaidotas Šv. Trejybės parapijos kapinėse, Georgetown, Pa. Velionis Jurgis Zigmantas buvo beveik mirtinai sudegintas, kad net nesulaukęs rytojaus dienos mirė.

Velionis buvo gero budo žmogus, su visais sugyvendavo sutikime, todel visi, kurie pažinojo velionį, gerbė jį ir mylėjo ir dabar labai apgailestauja jam mirus. O labiausiai apgailestauja SLA. 35-ta kuopa ir nariai, pralaimėję tokį mylimą narį.

Velionis paėjo iš Lietuvos ir atvažiavo į Ameriką 1920 metais, dirbo per visą laiką anglių kasykloj, kurioj sulaukė savo mirtį. Velionis buvo 42 metų amžiaus ir tik 21 valandos buvo reikalinga jam sulaukti ir but buvęs lygiai 43 metų.

Velionis paliko dideliam nuliudime savo moterį Veroniką Zigmantienę, dukterį Ireną 7 metų amžiaus ir sunų Jonuką 9 metų amžiaus; taipgi paliko nuliudime savo brolį Stasį Zigmantą ir seserį Aleną Lietuvoj ir vieną brolį, Vincą Zigmantą, Brooklyn, N. Y.

Velionis prigulėjo prie Aerie of Eagles organizacijos, kurios nariai buvo atsilankę paskutiniam vakare ir sukalbėjo velioniui paskutinę maldą. Taipgi velionis prigulėjo prie SLA. 35 kuopos, kurios nariai velionį irgi visi lankė.

Vardu SLA. 35-tos kuopos ir narių reiškiu gilios užuojautos visiems velionio giminėms, o labiausiai jo žmonai Veronikai Zigmantienei, o tau, mylimas drauge, lai buna lengva ilsėtis šios šalies šaltoj žemelėj.

Grabnešiais buvo A. Obelienus, A. Sutkus, V. Šulinskas, Br. Bukauskas, J. Banevičius ir B. Traškus. Patarnavo graborius Pranas Kavaliauskas.

Toj pačioj kasykloj ir tuom pačiu laiku buvo taipgi labai apdegintas kitas SLA. 35 kuopos narys, Juozas Agurkis, 42 metų amžiaus, gyvena po numeriu 28 Harkins Lane, Wilkes Barre, Pa.

Kuopos valdyba ir nariai linki broliui Juozui Agurkiui kogreičiausia pasveikti.

Jonas Andriušis,
SLA. 35 kp. rašt.

Įdomųs Pasiskaitymai

Rašo V. S. JOKUBYNAS.

PASAULIUI MAŽAI ŽINOMA ŠALIS.

Mahometonų pranašui Mahometui numirus, dalis jo išpažintojų, apie pradžią VIII šimtmečio, sukilo prieš trečios dinastijos kalifą, kurį jie buvo nužiurėję neištikimu koranui. Užtai tuos sukilėlius kalifas išvijo iš Arabijos. Tie ištremtiniai, pasivadinę karditų-abaditų sektostautos vardu, mėgino apsigyventi tarp mahometonų šen ir ten, kaip Egipte, Fenecijoj ir kitur, bet iš visur buvo ištremiami, nes mahometonai su jais, kaipo atskalunais, nenorėjo susidėti ir jų nekentė.

Tada tie atskalunai išsikėlė į Saharos tyrus ir ten apsigyveno, kur ir dabar gyvena. Jų gyvenama vieta vadinasi M'Zab žemė, kuri yra penkių šimtų kilometrų atstume nuo Francijos valdomo Algiero. M'Zab žemė yra pačioje širdyje Saharos smiltynų. Tai karščiausia musų planetos vieta, kur vidurvasario mėnesiuose, ištisomis dienomis karštis siekia 104 laipsnius F. Žiemos metu šaltis siekia kiek daugiau, nes vieta yra šiaurinėj ekvatoriaus pusėje. Klimatas labai sausas, nes retai kuriais metais palija, o dažnai pasitaiko periodai, kad per 18 ar 20 metų ir visai nelija.

O vienok tokiame tyrų klimate gyvena žmonės, abaditų tauta, kurią sudaro arabų, egiptėnų, fenecionų, kartagenų ir kitų, jau išnykusių tautų mišinys. Visoje M'Zab teritorijoj gyventojų yra apie 43,000. Gyvena miestuose, kurių yra septyni. Svarbiausias miestas tai Gardaja, turintis 11,000 gyventojų. Žmonės visi griežtai religiški, išpažįsta kiek reformuotą Mahometo tikybą. Miestuose griežtai uždrausta muzika, naudojimas tabako ir bent kokių svaiginančių gėrimų. Taipgi uždrausta elgėtauti, lošti ar kaip nors išnaudoti žmones. Bet už miestų rubežių bruzda eilės balaganų su atvykusiais iš Francijos monelninkais, Arabijos burtininkais ir kitokiais išnaudotojais. Į miestą jie neįleidžiami, o tie, kurie iš miesto eina pažiopsoti į tuos monelninkus, išjuokiami ir žeminami kaipo nupuolėliai. Monelninkai pelnosi tik iš turistų ir šiaip paprastų keleivių, kurie užklysta į M'Zab.

Žmonės gyvena iš pilko akmens statytuose namuose, be langų. Moterys, jaunesnės, negu 40 metų, neleidžiamos į šventynes. Vidujinius namų darbus dirba pačios moterys, o vyrai dirba tik už savo namų sienų. Valgo tris kartus per dieną. Valgiams naudoja daržoves, ožkų rugusį pieną, sviestą, markų košę ir mėsą ožkų, kuprių ir asilų.

Miestų policija, tvarkadariai, teisėjai ir kiti tarnai gyventojų renkami ir tarnauja dykai, be algų ar už darbą atlyginimų. Prasižengėliai baudžiami mušimu lazdomis, po tiek kirčių, kiek teismas priteisia. Miestuose nėra kalėjimų, nėra valgyklų, užeigų nė parduotuvių. Butiniausius reikmenis žmonės per kasi užmiesčių balaganuose, o kitką perka laikas nuo laiko atsibuvančiuose turguose, miestų aikštėse. Į turgų sugabenti pardaviniai parduodami tik iš viešų varžytinių, ne kitaip.

Žiemos metu žmonės visi gyvena miestuose. Pavasariui praš vitus, visi vyriškiai — seni ir jauni — keliauja su savo gyvuliais ir įrankiais į laukus, ir iš ten grįžta tik vėlyvame rudeny, parsigabendami laukų darlių, kurį per vasarą užaugino. Nors M'Zabe klimatas sausas, dideli smiltynai ir nėra vandenų, vienok darbštųs abaditai moka užaugyti musų vadinamas „tameites", bulves, morkas, fygas, vynvuoges ir įvairias uogas, taipgi tulus javus, kiek kanapių ir šiaip augalų nemažai.

Turėdami plotus tinkamesnės žemės, ją gražiai išdirba ir tinkamai išvagoja. Kitoje vietoje kasa labai gilius šulnius. Perkasę smiltyno sluogsnį, randa kitą sluogsnį uolos, kurią iškerta perdėm, net kol pasiekia po uola žemę. Čia jau randasi vanduo, dažnai šaltinio versmė. Vanduo kįla ir pripildo visą uoloje iškirstą duobę ir tada jau vandens šulnys. Tokių šulnių yra po 200—300 pėdų gilumo. Tada ant ilgos virvės pririšama džiovinta kuprio oda, su jos apačioje pririštu akmeniu, nuleidžiama į šulnį. Akmuo skęsdamas, traukia šulnio dugnan odą, ir ta, lyg koks maišas, prisisemia pilna vandens. Tada prie kito virvės galo prirašama kupris ir varomas pirmyn, tol kol oda su vandeniu ištraukiama ant kranto. Vanduo iš odos išleidžiamas į tam tyčia prirengtą tvenkinėlį, ir iš to vanduo teka tam tikru kanalėliu į dirvoje išvadžiotas vagas ir tomis bėgdamas pirmyn, suvilgo dirvą, kurion pasėta javai ir pasodinta šaknavaisiai. Nors tai primityviškas budas, vienok tokia irigacija sausuose ir tyruose kraštuose, yra brangintina. Kad šulnius vėjas smiltimis neužpustytų, aplink juos sodinama ir auginama palmų medžiai, o kai kur fygų medžiai. Užtai visur, kur tik yra dirbamos dirvos (daržų pavidale), yra daug palmų ir fygų medžių, augančių aplink šulnius. Medžiai dvejopai naudingi, nes užstoja šulnius nuo smilčių pusnių ir savo šaknimis sutraukia žemės paviršin nemažai drėgnumo. O fygų medžiai dar ir vaisius augina.

Per vasarą vyrai dirbę lauko derliaus auginimui, rudeny nuvalo savo dirvas ir sutvarkę visą gautą derlių, susikrauja ant kuprių ir asilų ir gabenasi namo, į miestus, kur jų laukia pasiilgę moterys ir mažieji. Visiems iš laukų susirinkus, miestuose prasideda šventė dėkavonių Dievui už metų derlių; šventė tęsiasi veik visą musų gruodžio mėnesį. Paskui jau prasideda pasilsio sezonas, kuris baigiasi pavasary, kada vėl laikas keliauti į laukus visai vasarai. Šitas „pailsio laikas" daugiausia praleidžiamas pasakojimui pasakų, burimui visokių niekniekių ir panašiems dalykams. Burtai pas abaditus yra labai populiarišku dalyku visoje M'Zab teritorijoj.

Miestas Gardaja yra fortų miestu. Visas aptvertas akmenine, 20 pėdų augšta siena, su sargybos bokštais, iš kurių matosi kelių dešimčių kilometrų toluma tyrų gilumon. Iš šitų bokštų sargai tėmija per tyrus einančius arabų karavanus. Arabai abaditams yra amžinai nepakenčiami tikybiniai priešai, užtai jų ir nekenčia ir bijo. Kiekvienas abaditas apsiginklavęs šautuvu ir riestu peiliu, nes jiems nevien arabai pavojingi, bet ir šiaip tyruose gyvenanti plėšikai.

M'Zab valstijėlė, ar kaip kitaip ją pavadintume, pasauliui menkai žinoma, nes nuo pasaulio ją skiria neišmatuojami Saharos tyrai, kurie kitur žinomi „smiltinių jurų" vardu. Ją kiek daugiau žino tik arabai ir šiektiek francuzai. Šiaip iš kitur tai tik jei bent koks retas turistas užklysta.

—o—

AR MĖNULIS VEIKIA Į ŽMONES?

Nežinia. Bet šituo klausimu mokslininkai ėmė įdomautis tik apie prieš tris mėnesius, kuomet Anglijoj teismas išteisino du bernioku, papildžiusiu žmogžudystę. Teismas juodu išteisino todel, kad jiedu tą nedorą darbą atliko mėnulio pilnačio metu. Prieš kelis metus New Yorke teismas už žmogžudystę nubaudė tik pasiuntimu į pataisos namus tulą Hylman, irgi tik todel, kad piktadarystė papildyta mėnulio pilnaty.

Ką tai reiškia? Reiškia tai, kad teismai sprendžia, jog žmogus, turįs ne tvirtą protą: mėnulio pilnaty jis įgyja momentališką pamišimą ir jei tokiame atsitikime šitas momentališkas pamišėlis papildo kokį kriminališką nusižengimą, jis išteisinamas tuo, kad nusižengė neturėdamas supratimo ką daro. Bausti tokį nusižengėlį neįmanoma, kadangi pamišimas nepaeina iš paties nusižengėlio kaltės, tik iš mėnulio įtekmės. Toki žmonės, ant kurių proto veikia mėnulio pilnatis, yra ligoniais, panašiai kaip epileptikai arba nuomarininkai, tik mėnulio varginami ligoniai vadinasi ne epileptikai, bet lunatikai (nuo termino luna — mėnulis).

Šituo apsireiškimu mokslininkai ėmė labai interesuotis ir rengiasi prie didelio darbo, kad persitikrinti, kaip ir kokiu budu mėnulis erzina žmogų ir suerzina net iki pamišimo ir tai tik pilnaty, o ne kitu laiku.

Ar tikrai mėnulis veikia į žmonių turinčių proto kliutis, kolkas, tikrai dar nežinia, tačiau mokslininkai visai neabejoja tuo ir mano, kad tikrai tarp žemės gyvunų ir mėnulio pilnačio yra kokia nors iki šiol nepatirta galybė. Prisimenama botanikų patyrimus, kad mėnulio įtekmė tikrai veikia ant tulų augmenų, ypač ant vandeninių augalų. Yra jau persitikrinta, kad mėnulio įtekmė veikia ir ant tulų vandeninių gyvunų. Ostrigos neršti tik mėnulio pilnaty. Grekijos filosofas Aristoteles, kuris įkurė biologijos mokslą, savo laikuose rašė, kad sulig mėnulio atmainų tulos žuvys tunka, kitos liesėja. Tas pats buvo patėmyta egiptėnų, upėje Nilus. Pietinėse jurose gyvenančios kirmėlės polola leidžia vandenin savo perus tik mėnulio pilnaty. Ten pat jurų pakraščiuose gyvenanti vandeniniai vabalai korola lyginai perus leidžia tik pilnaty. Jurose gyvenančios anemonos, pilnaty praskečia savo dėžes, kuriose jos užsidarę gyvena. Daugelis vandeninių augalų tik mėnulio pilnaty žydi. Turėdami visas šitas žinias, nors jos dar nėra išstudijuotos, mokslininkai ir sprendžia, kad mėnulis turi turėti kokią nors nepermatomą iki šiol jėgą ir ant žmogaus nervų ir proto.

Daugel kartų šen ir ten buvo nusiskųsta ant mėnulio šviesos paralyžiaus. Buvo daug kartų tikrinta, kad žmogus miegodamas su nepridengta burna mėnulio šviesoje, laikinai apanka. Nors tai apakimas tik laikinas, tačiau jis nutinka. Į tuos pasiskundimus ir tikrinimus ilgai niekas nekreipė domės, net kol paaiškėjo, kad mėnulio įtekmė veikia ant bakterijų. Botanikai jau nuo seniau tikrino, kad tuli augalai žymiai pasigerina ir geriau auga po giedrių naktų, kuriose mėnulis šviečia. Spręsta, kad mėnulis barsto tų augalų augimui reikalingas bakterijas. Žuvininkai irgi jau nuo senai tikrino, kad žuvys greičiau genda nuo mėnulio šviesos, negu nuo kitos kokios. Mėsininkai skundėsi irgi. Dabar tą žuvininkų ir mėsininkų nuomonę patvirtino du bakteriologai: Dr. E. G. Bryant, pietinėj Afrikoj ir Dr. T. F. Morrison, Princeton Universitete. Į šių dviejų mokslininkų išsireiškimą atsiliepė ir du Indijos bakteriologai, Dr. S. S. Bhatnagar ir R. B. Lal, kurie tvirtina, kad mėnulio šviesos spinduliai tikrai sėja bakterijas. Ypatingai mėnulio šviesos spindulių sėjamos bakterijos streptcoccus gimdo kraujo užnuodinimą, šiltinės ir škarlatinos ligas.

Tokios ir panašios žinios apie mėnulį tarp žmonių vaikščiojo iš lupų į lupas labai senai, viduramžiuose ir net senoje gadynėje, todel kai kur žmonės mėnulį skaitė dievu ir maldavo jį atitolint savo rustybę, kokiam pavojui grumojant. Vėlesniuose laikuose savo rušies futuristika paneigė visa tai. Dabar vienok mokslininkai į tai ima žiurėti kitaip ir rengiasi tyrinėti, ar tkrai mėnulis veikia į žmones.

Užpakaly Civilizacijos Chaoso

Didžios permainos jau ateina žemės tautoms. Industrialė, politinė, socialė, intelektualė, mokslingoji ir religinė šių dienų žmonijos gentkartės padėtis ran dasi spartaus ir neramaus persikeitimo stovy. Sudrumstam gyvenimo paviršiuje mes matome Jungtines Amerikos Valstijas besigrumiančias su finansiniu kriziu ir bedarbe; Rusija plaukia revoliuciniai socialio eks perimento laivu; Italija užhypnotizuota dinaminiu nacionalizmu; Anglija ir Vakarinė Europa kaujasi su karo skolomis, suparaližiuota prekyba ir besimainančiomis valdžiomis; Kinija miršta nuo revoliucijos; Indija liepsnoja protestu, skursta be pagelbos; Pietinė Amerika nušluota sukilimo — ir Lietuva kenčia savo vargus ir kovoja iš visų jėgų už Vilnių. Gyvenimo dugne mes taipgi matome nematomą likimą, kuris prievarta stumia jauną žmoniją per skaus mą ir kovą, kraujo ir skriaudos upe link jos butybinės prigimties pripažinimo ir išraiškos.

Žemės tautos beprotingai reikalauja naujo vado, naujos vizijos, naujos jėgos, naujo genijaus, kad jas išvestų iš chaoso ir suardytų pasenusius paiko, saunaudiško ir permier materialistinio nacionalizmo barjerus. Vakarų tautų valdžios, susidedančios iš industrializmo ir finansų valdonų-magnatų, neatstovauja naturalės, kooperatinės, žmoniškos žmonių padėties, kurie jiems davė valdžią ir galią. Žmonės tebėra valdomi tironišku budu. Valdant biznieriams, tarptautiniai industrializmo santikiai nušviečia tik kompeticijos saunaudiškumą pasaulio rinkai ir privatinį industrijų grupių pelną. Pirm negu pasaulio situacija galės persikeisti, mes turime turėti valdžias, kurios perstatytų žmoniškas esybes ir jų žmoniškus atributus bei ypatybes. Mes negalime įkurti vertingos civilizacijos, pakol žmoniški santikiai bus pamatuoti pirmiausiai pirkimu ir pardavimu ir pirkinių bei produktų mainu. Mes esame daugiau, negu kunas.

Nieks kitas nepagerins mųs tragingo pasaulio situacijos, kaip tik pagrindinis persikeitimas žmoniškoj prigimty. Ta per maina yra žmoniškos evoliucijos tikslas ir ji ateis tinkamu laiku, jei net musų visa techniškai-mokslingoji civilizacija liktųsi sunaikinta tame procese. Civilizacija nėra pagrindas savy; ji neturi kitos svarbos žmonijai, kaip tik dvasinės evoliucijos veiksnį ir metodą išpėtoti sąmonę ir auklėti bei lavinti žmogaus gabumus. Industrialinė vakarų civilizacija yra pamatuota viliugingu pardindu ir neturi budo prirodyt savo tinkamą išsilaikymui. Ji sustiprino fizinį apsišarvavimą intelektualės ir dvasinės pažangos kaštais. Ji sujaukė gyvenimą su „pragyvenimo pasidarymu".

Tiktai vienas dėsnis tegali išgelbėti vakarų krikščioniškas tautas nuo nelaimingo galutino susmukimo, valdomas nesvietiškais, neribotais turtais, įgytais iš modernaus industrializmo — tai dvasinis ir intelektualis vadovavimas, kuris gali konkuruoti su industrialiniu siaubunu tik visos žmonijos gerbuvio pagrindu.

Iš kur tie vadovai ateis? Kas juos priims? Kokios bus jų žinios ir viltys?

Pažvelk, jie jau laukia tyliai ir viltingai anapus žmoniškų reikalų scenos. Jie laukia savo likimo valandos. Laikas išmuša tinkamą valandą ir jie artinas. Kad jiems priruošti kelią, mes turime suprasti jų tikslą ir kokiu budu jie dirbs. Mes turime apsipažinti su pasaulio padėtimi ir suprasti žmonijos gyvenimo bėgį, apsiaustą įvairiais nacionalizmo ploščiais. Mes turime buti specifiški ir energingi minty, žody ir veikmėj. Mes turime smogti teisingu ginklu atatinkamam momente.

Tas darbas ateities gentkartei yra privilegija ir pareiga. Koki bus jų veikimo metodai ir tikslai? Mokytojas turi žmonišką prigimtį kartu su žmogaus troškimais ir laikinomis civilizuotomis įstaigomis. Jis turi visuomet buti tobulu žmogumi, — fiziniais, protiniais, emociniais ir dvasiniais atributais bei ypatybėmis. Jis turi pripažinti sielą kaipo personališkumo šaknį ir orientuotis protingai giliausiais instinktais ir augščiausia institucija, ką studentas galį pasiekti. Mes turime suprasti ir aiškiai perstatyti skirtumą tarp pažinimo ir tiesos. Mes turime parodytį kaip tiesa plėtojas nuo padėties, kuria žmogus eina link pažinties. Žmogaus tobula sąmonė yra jo vienatinis realybės mastas. Jis negali pabėgti nuo iliuzijos ir nežinios pakol jis nesužino, kad jo sąmonė yra visų faktų ir pojučių pažinimo valdovė. Faktai ne egzistuoja savy. Mes negalime nieko kito žinoti, kaip tik musų vidujinę reakciją faktams. Mes gyvename tikroj prasmėj savo pačių sutvertam pasauly. Studijuodami savo sąmonę, jos priežastis ir pasekmes, mes galime sužinoti musų tvertianį nujėgumą ir matyti kaip, kada ir kodel siela sukuria protinį savistovumą ir paskui stengiasi jį visiškai valdyti.

Žmogus yra kosminio proceso fragmento fragmentas. Kiekviena mintis ir jausmas santikiuoja pasamoningame su visais užsilikusiais milionų metų evoliucijos patyrimais. Kiekviena mintis ir jausmas turi universalų pritaikymą ir reikšmę. Pakol žmogus nemato savęs, kaipo sąmonės centro, įkurto visai universalėmis idėjomis, ypatybėmis ir aspiracijomis, tol jis pasilieka neišmanėliu ir nepasekmingu. Jis yra lyg žmogus, kuris eina perdėm gyvenimą su veidrodžiu pryšaky savęs ir mato tik save. Slaptingoj sąmonės evoliucijoj individualybė tėra vien nepripažintas universališkumas.

Mokytojai, kurių pasaulis labai didžiai pageidauja, turi turėt universales širdis ir protus. Šis yra techniškas amžius, kuris eina nuo medžiaginės technikos prie sąmonės technikos. Žmonijos troškimų pažinimas yra sąmonės vergas, kuris laiko visus ateities raktus. Yra galima ir reikalinga santikiuoti su sąmone ir ją kreipti į ateitį, kaip kad mes dabar valdome elektrinę energiją. Didelės patyrimo jėgos ir beribės veikimo dirvos gludi sąmonės karalijoje — bet jas pasieks tik universalė širdis ir protas. Žmonija vos pasiekė išorinį universalės minties vandenyno kraštą. Tiktai sykį ar du ištisame šimtmety didi siela teužgauna universalę gaidą literaturoj, dailėj ar moksle.

Išmintingas Rytų mokytojas sako apie sąmonę: „Mokykis palyginti savo dienas su savo sąmone ir tu surinksi tą energiją, kuri galutinai valdys visus fizinius žygius". **Budrikas.**

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

RAGANA

I.

Šios šalies Amerikos lietuvių sostapilėj Shenandoah, Pa., gimęs ir augęs Albertas Šunskutis, Ringtown Klonio kaime, šautuvu per langą nušovė 63 metų amžiaus moterį Suzaną Mumej. Tai atlikęs, šokinėdamas kai kudikis džiaugsmu, leidosi atgal ir bile ką sutikęs pasakojo, kad bent kartą pasiliuosavo iš raganos spąstų.

Vėliau, kuomet vyriausybė jį suareštavo, jis pasipasakojo, kad Mumej buvus „ragana", kuri jį apraganavus šeši metai atgal, kada jis buvo vos 17 metų amžiaus. Ir ne tik jis buvęs į „raganos" nagus papuolęs, bet jis žinąs keletą kitų tokių „nelai mingųjų". Kitas tam pačiam kaimely gyvenantis užkerėtojas jam davęs patarimą užmušti raganą. Jis tatai dabar ir padaręs ir jaučiąs visiškai laisvas. Valdiški gydytojai atrado Albertą pamišusiu.

Jaunuoliui 23 metų amžiau netekti proto ir papildyti tokią beprotišką žmogžudystę — retas atsitikimas, turįs nemažą reikšmę ir gal but delto jo artimi draugai, giminės, jo numylėtinė, kaimynai ir šiaip jau kas jį gerai pažinojo, neskaitė Šunskį jokiu pamišėliu. Visa apylinkė, kurioje gyveno sena „ragana", buvo girdėjusi pasakas apie jos žalingus darbus, delto nemaža buvo tokių, kurie pareiškė pilno pasitenkinimo, kad Albertas Šunskis, „visuomenės apsaugojimui", atliko gerą darbą, prašalindamas raganą Suzaną Mumej iš Ringtown Klonio gyventojų tarpo.

Ši angliakasyklų ir ukininkų apylinkė randasi tik 120 mylių nuo didžiausio ir progresyviškiausio civilizacijos centro, New Yorko. Augščiau minimas įvykis buvo ne viduramžiuose, kuomet barbarizmas pilniausiai žydėjo, bet praeitą pavasarį, 1934 m. Šitie moderniški tikintieji į burtus moka skaityti ir rašyti, klausos kiekvieną dieną radio, skaito dienraščius, mato krutamus paveikslus ir vienokiu ar kitokiu budu paseka viso pasaulio nuotikius. Bet dauguma šitų žmonių tiki, kad biedna, nelaiminga senutė galėdavo apraganuoti ne tik žmones, bet ir gyvulius, atimti karvėms pieną, ar iššaukti audras su perkunijoms. Žodžiu, sulig tų žmonių sąprotavimo, turėjo susinešimus su „piktomsioms dvasioms" ir jei norėjo blogo kam padaryti, tai ir padarė. Daugelis iš apylinkėje gyvenančių bijodavo susitikti tą senutę, drebėdavo iš baimės, jei ji į kurį skersomis pažiurėdavo. Todel nemaža liudininkų atvažiuodavo į apskričio teismą, Pottsville, Pa., kuomet Albertas Šunskis buvo tardomas už Suzanos Mumej nušovimą ir papasakodavo teisme, kaip „ragana" budavo juos persekioja, užsiųsdama ant jų įvairias nelaimes ir kad dabar jie jaučiasi visai laimingi, kuomet „raganos" nesiranda.

Nekurių tų žmonių pareiškimai skamba gana įdomiai, panašiai kaip budavo sakoma, kad viduramžiuose žmonės kalbėdavo, kuomet tikėjo, kad žemė buvusi paplokščia kai blynas, pilna visur kipšų, velniai su vyrais pypkėmis mainydavo, miegančias merginas slogindavo ir sueigose šokti vesdavo. Esą velniai pas ukininkus visiems metams už bernus išsisamdydavo. Nereikia eiti nė į viduramžius; dar mano paminime Lietuvoje buvo daug tokių „raganių", kurie Šv. Jono nakty eidavo paparčio žiedo ieškoti. Senis Jančaitis budavo ateina pas mus druskos skolinti Kučių dienoje ir jis „mokėjo" sukatas ant arklių užsiųsti ir karvėms pieną atimti.

Vienas iš liudytojų angliakasys Povilas Stauferis, iš Shenandoah, sakė: „Aš visai kitaip dabar jaučiuos, kuomet ta boba po žeme. Pirmiau aš visuomet jaučiaus mieguistu ir nesinorėjo nieko veikti delto, kad ji mane buvo apkerėjusi. Dabar jaučiuos visai kitas žmogus: pilnas energijos ir rodos, kad mano protas atkiuto".

Pirmu kartu Stauferis pajutęs piktos dvasios paliestu tuomet, kai sustojęs pasigirdyti mulus upely arti namo, kur Mumej gyvenusi. Mulai pradėję spardytis ir norėjo pabėgti. Išsyk jis nežinojęs kas darosi, bet vėliau pastebėjęs, kad kai „ragana" iš namų lango paslaptingai ir piktai pažiuri, tai mulai ir nerymiauja. Tokiu budu jis suprato, kad tai senos „raganos" pikti žvilgsniai nedavė mulams ramumo. Bet atradęs, kad keiksmas veikė į „raganos" spėką, tai jis ir nesigailėjęs išvardyti ją visais pragaro gyventojų vardais. Jis žinąs, kad papildęs didelę nuodėmę, bet kitaip pasielgti negalėjęs. Ji savo prakeimo žvilgsniais ir šėtoniška šypsena siuntė piktų dvasių galybę ant jo ir jo mulų.

Stauferiui tikros bėdos prasidėjusios nuo to laiko, kuomet jam vieną kartą pravažiuojant pro šalį sena „ragana" lyg tyčia išėjus iš namo jo laukė atvažiuojant. Jam artyn privažiavus, ji prašė, kad iš jos sklepo jis išsemtų vandenį. Jis bijojęs atsisakyti, nes jei butų atsisakęs, tai jis žinojo, kad ji jį nepaleis neapraganavus. Bet nors jis ir išpildė jos prašymą, visviena buvęs apkerėtu.

Dirbdamas žmogus turi ir atsikvėpti truputį. O ypatingai dirbdamas „raganai" be atlyginimo. Stauferis vienoje tokioje pertraukoje pažiurėjęs, kas tenai kvortinėj stiklinėj tamsaus sklepo kampe. Ugi žiuri, kad trys tik ką gimę paršiukai sugrusti, bet vis trys gyvi. Daugeliui galėtų išrodyti, kad tai legendiška pasaka. Trys gyvi paršiukai stiklinėje! Bet Povilas, kaip ir daugelis apylinkėje, žinojo, kad tai dalis Suzanos burtų. Pagaliau jis pradėjo galvoti, kad ji yra viena iš pavojingiausių „raganų", tai žaibų ir perkunų „ragana"!...

Išsigandęs Povilas, pradėjo energingai semti vandenį. Tuo tarpu Suzana nulipo trepais žemyn ir paklausė Povilo, ar jis nežiurėjo į tą tamsųjį kampą. Jis gynėsi nežiurėjęs.

„Bet ji man netikėjo ir ką nors ji man padarė", sako jis. „Aš jaučiaus viduriuose negerai ir po tam į trumpą laiką mano visą kuną išbėrė kokiais tai raudonais spuogais. Tai lygiai, kaip ir Albertas Šunskis kad pasakodavo, — tą pat naktį ji užsiuntė mane piktomis dvasiomis. Aš budavo pabundu, o ji žiuri į mane savo biauriomis akimis. Aš baisiai jaučiaus. Dabar, kuomet jos jau nėra, aš manau, kad visi kas tik ją pažinojo džiaugiasi, nes su jos mirčia daugumas pasijuto liuosais nuo piktųjų dvasių.

(Daugiau bus)

Gyvenimo Nuotrupos

KARALIŠKOS VEDYBOS.

Besirengiant apsivesti Anglijos karaliaus sunui Jurgiui, kuris atžymėtas Kont'o kunigaikščio titulu, parlamente iškeltas klausimas kokiomis valstybės lėšomis bus mokama apsivedusiam karaliaus sunui $75,000 į metus virš tos sumos, kurią jis iki šiol gaudavo pragyvenimui. Pasirodo, kad Anglijos karaliaus sunus nevedęs gauna po $50,000 į metus jo užsilaikymui, o kuomet apsiveda, tai gauna po $125,000 į metus.

Ministeris pirmininkas MacDonald užtikrino, kad karaliaus šeimos užlaikymui lėšos yra užtikrintos. Į klausimą, ar parlamentas turės progos svarstyti skiriamos subsidijos karaliaus sunaus šeimos užlaikymui klausimą, p. MacDonald lakoniškai atsakė: Ne, visiškai ne! Kuomet kitas atstovas paklausė, ar skiriama suma šiam reikalui bus taksuojama bedarbių šelpimui, kaip esti su kitų Anglijos gyventojų pajamomis, tai p. MacDonald į tai nieko neatsakė. Vienas darbiečių atstovų karaliaus šeimą išvadino parazitais, kas labai supykino karalių ir jo šeimą ir parlamente sukėlė nemažo sujudimo.

Vadinasi, šiais laikais ir karalių šeimoms jau negalima be jokių pastabų iš pavaldinių pusės karališkai gyventi. Bet kol kas karaliaus sunams visapusiai apsimoka vestis, nes jie netik patenkina savo širdies troškimus, bet ir kišenius pripildo padidintomis jų pragyvenimui sub sidijomis. Su $125,000 į metus galima tikrai karališkai gyventi. Karališkas sostas vis tik labai brangi dekoracija kad ir tokiai turtingai valstybei, kaip Anglija.

—o—

PROTINIAI VISI ŽMONĖS LYGŲS.

Denver Universiteto rasių psyhologijos instituto viršininkas, Dr. T. R. Garth, per 14 metų tyrinėjo įvairių žmonių rasių protavimo išgales ir dabar paskelbia sekamą nuosprendį:

„Jei lygios išsilavinimo progos ir kitos proto naudojimui sąlygos butų suteiktos, tai visos rasės protavimo žvilgsniu butų lygios ir nebutų jokio skirtumo gabumuose."

Taigi šis tyrinėjusio rasių protavimo išgales mokslininko nuosprendis sumuša tą pasenusį įsitikinimą, kad vienos ar kitos tautos žmonės yra gabesni už kitų tautų žmones. Pasirodo, kad tautų gabumai ir protinės išgalės vienatiniai priguli nuo to, ant kiek tauta yra kulturinga ir kokias progas ji turi moks lo pasiekimui bei pasiekto mokslo naudojimui. Kad ir didžiausį genijų paleisk į tyrus, jis nieko naudingo padaryti negalės.

—o—

PASILINKSMINIMŲ SĄSKAITA.

Pereitų metų New Yorko miesto gyventojų pasilinksminimų sąskaita siekia $80,725,000. vadinasi, tiek New Yorko gyventojai išleido įvairiems pasilinksminimams vienais metais. Didelė dalis šių išleistų pinigų teko teatrams ir judomų paveikslų palaikymui.

Ir tai sunkmečio išlaidos pasilinksminimams. Be to, vargiai galima tiksliai apskaitliuoti išleidžiamus pinigus visuomenės pasilinksminimams. Jei sudėsim visas išlaidas į daiktą mokslo ir apšvietos reikalams vienų metų laiku New Yorke išleistas, tai vargiai sieks pasilinksminimams išleidžiamas sumas. Vadinasi, žmonės nesigaili pinigų pasilinksminimams ir tas reiškia biznį. Pasilinksminimas žmogui lygiai reikalingas, kaip ir mokslas bei kultura. Tik gaila, kad ne visi žmonės moka naudingai ir linksmai linksmintis.

—o—

KAVOS JUBILĖJUS TURKIJOJ.

Šiemet Turkijoje švenčiamas kavos jubilėjus. Lygiai prieš 400 metų sultono Serleimano Išdidžiojo metu iš Arabijos į Konstantinopolį atvežė pirmąją kavos pupelių saują. Iš Konstantinopolio ir prasidėjo kava plisti visoje Europoje: „turkų" kava, kurios tėvynė buvo Arabija, pasidarė tiek pat garsi, kaip ir turkų tabakas. Pačiame Konstantinopoly kavos gėrimas nuostabiai greit paplito. Ją gėrė visur, bet labiausia — kavinėse. Pagaliau ji įgijo didelę reikšmę ir politikoj. Kavinėje, prie kavos puodelių, buvo suorganizuotas sąmokslas prieš sultoną ir to sąmokslo rezultate žuvo jaunas sultonas Osmanas. Jo įpėdinis Muradas svarbiausiu nusikaltėliu įžiurėjo — kavą. Ji buvo griežtai persekiojama. Vien Konstantinopoly nuo žemės paviršiaus buvo nušluota apie 500 kavinių. Bet kava nepasidavė ir rodė savo „gyvybės jėgas", nežiurint į didžiulį persekiojimą.

Ilgainiui Konstantinopolis pasidarė svarbiausiu kavos prekybos centru, iš kur kava plaukė į visą Europą.

—o—

ARKLIŲ MUZĖJUS.

Pasauly esama įvairių muzėjų. Žmonės daug ką mėgsta pasaugoti, kad ateityje kiti turėtų supratimą, kaip buvo gyventa, kuo rupintasi ir kas turėta. Paveikslai, skulpturos kuriniai, liaudies meno dirbiniai yra kraunami į meno galerijas. Yra steigiami ir prižiurimi senovės liekanų, karo, žemės ūkio, prekių, gamtos, spaudos ir daugybė kitų muzėjų. Tame tarpe nemaža ir keistų muzėjų.

Vienas toksai keistas, **vienintėlis pasauly yra arklių muzėjus, įsteigtas 1911 metais Saumure,** Francijoje. Kodel šis muzėjus įsteigtas Saumure, o ne Paryžiuje ar kur kitur? Del to, kad čia yra garsioji francuzų „Ecole de Cavalerie", musiškai sakant, kavalerijos mokykla. Ją įsteigė tos mokyklos viršininkas Joly.

Muzėjus yra patalpintas senoje pilyje, kuri stukso ant 180 metrų augštumo kalvos, prie pačios Luaros upės. Erdvi pilis pilna daiktų, kurie nors tik šiek tiek ką nors su arkliais turi bendro, ir daugybės arklių iškamšų. **Perėjus per šį muzėjų, gaunamas pilnas arklio istorijos supratimas ir įsitikinimas, koksai arklys yra didelis žmogaus draugas.** Yra jame keletas kelių tukstančių metų senumo arklių griaučių, rastų įvairiausiose musų žemės vietose. Yra parodyta, kuriam tikslui arkliai buvo naudojami senovėje ir kuriam tikslui buvo naudojami amžiams slenkant. Galima pamatyti čia, kaip jodinėja japonai, kaokai, indėnai, gaučai. Surinktos čia į vietą visos arklių pratimo prie darbo priemonės.

Be to viso, muzėjuje **yra didelė biblioteka, kurion surinktos visos knygos apie arklius, išleistos įvairiausiomis kalbomis. Knygų yra kelios dešimtys tukstančių tomų.** Arklių mėgėjams tai neišsemiamas žinių šaltinis.

—o—

ORGANIZACINIS VEIKIMAS LIETUVOJE.

Per šių metų pirmus 9 mėnesius Lietuvoje buvo toks organizacinis veikimas: 284 suvažiavimai, 18,349 susirinkimai, 2,281 paskaita, 2,840 vakarėlių, 3,740 gegužinių, 2,896 kitokios pramogos, 229 rungtynės ir 543 šiaip susiburimai. Iš viso šiemet per 9 mėn. Lietuvoje buvo 34,663 įvairūs susiburimai.

1933—1934 mokslo metų stud. medikų „ĄŽUOLO" korporacijos valdyba (iš kairės į dešinę, sėdi): E. Klybaitė knygininkė, V. Kuraitis pirmininkas, J. Gudaitis sekretorius, (stovi): Birutė Kėkštaitė iždin., N. Indrašius vice-pirmininkas.

Atsišaukimas Svarbiu Reikalu

Dr. A. L. Graičunui,
Chicago, Ill.

Didžiai Gerbiamas p. Daktare:

Pažinodami Tamstą, kaip uolų sąžinės laisvės kovotoją ir lietuvių išeivijos veikėją, gyvenantį demokratinėj valstybėj, norime supažindinti Tamstą su jaunųjų medikų organizacija vei kiančia Nepriklausomoj Lietuvoj. Ši organizacija yra Vytauto Didžiojo Universiteto studentų medikų „Ąžuolo" korporacija, įsisteigusi 1932 m. gegužės mėn. 21 d.

„Ąžuolo" korporacijos tikslas yra šis: stiprinti korporantų tarpe draugiškumo ir solidarumo jausmus, remti korporantus morališkai bei materiališkai, pratinti korporantus kritiškai tirti bei vertinti medicinos mokslų pažangos padarinius ir skatinti juos moksliškai spręsti įvairius medicinos mokslų klausimus. Ugdyti korporantuose mediko visuomenininko jausmus, **kilniais humaniškumo, demokratiškumo, tautiškumo bei sąžinės laisvės principais.**

Korp. užsibrėždama minėtus tikslus pasiėmė sau ideologijos pagrindu musų tautos didvyrį Dr. Vincą Kudirką, kurio humaniškumas ir tėvynės meilė yra kiekvienam lietuviui gydytojui siektinas idealas. Korp. šukis yra jo himno žodžiai — „Ir švies sa ir tiesa mus žingsnius telydi." Šiais žodžiais vaduodamiesi ir atmindami, kad visos musų žinios, visas darbas, turi buti teikiami mus išauklėjusiam ir dabar užmirštam ir vargstančiam kaimui, ta kryptimi ir dirbame. Musų universitete studentų tarpe įsivyravusiam paviršutiniškumui, špagų, blizgučių ir jėgos garbinimui mes nepritariam ir stengiamės daugiau dėmėsio kreipti į lavinimąsį kulturine bei intelektualine prasme. Už tai didelio pasisekimo tuštybes mėgstančių tarpe mes neturime. Kudirkos idealai šiandien pamiršti. Bet mes nenusimename.

Norėdami Tamstą, gerb. Daktare, daugiau supažindinti su korp. veikimu siunčiame mus liečiančius raštus: „L. Ukininko" „Sveikatos" skyrių, kurį redaguoja korporantai, dvisavaitinį **„Pasaulėžiura ir Gyvenimas"** laikraštį, kuris taipgi leidžiamas korporantų pajėgomis; kitus laikraščius ir praeitų metų korporacijos valdybos fotografiją. Narių turime 25.

Mes esame jauni, pasirįžę dirbti, bet gyvenimas stato kliutis. Viena tokių kliučių, yra dabar Lietuvoj atsiradusi tendencija stengtis valstiečių vaikams apsunkinti stojimą gimnazijon ir augštojo mokslo baigimą. Tuo budu kurybiniai, dvasiniai ir fiziniai sveikiausiai tautos daliai — kaimui — užkertamas kelias visuomenės darbą dirbti. Studijuoti lengva tik miestiečių, valdininkų vaikams. Finansiniai nuskuręs kaimas, skolose ir varžytynėse nuskendęs nebesugeba savo vaikų aprupinti.

Šiais metais medikams smarkiai sumažino stipendijų skaičių ir pati stipendijos suma tapo sumažinta iki 50 lt. mėnesiui! Dalis ąžuoliečių atsidurė sunkioj buklėj.

Ilgai svarstę, mes reikalo verčiami drįstame kreiptis į Tamstą, gerb. Daktare, ir nuoširdžiai prašome paremti jaunuosius medikus bent menkute, kas mėnuo prisiunčiama pašelpa. Ąžuoliečiai nepamirš Tamstos vardo ir patys tapę gydytojais tą pašelpą sunaudos taip kaip Tamsta pageidausi, arba grąžins Tamstai, arba korporacijai, kuri vėl padės prasistumti gyveniman kitiems.

Nuoširdžiai prašome, gerb. Daktare, paremti mus sunkiu momentu. Jei Tamsta vienas to atlikti nepajėgsi, gal atsiras dar vienas lietuvis gydytojas, kuriam padedant šis prašymas nebebus toks sunkus išpildyti. Jei ir tas nėra galima, tada mes pasitenkinsime gerb. Daktaro linkėjimais mums ir moraline parama, kurią Tamsta gali suteikti parašydamas mums kokį referatą ar straipsnį.

V. Kuraitis,
Stud. med. „Ažuolo"
korp. pirmininkas,
B. Kėkštaitė,
Sekretorius.

Atleiskit man, kad drįstu ištisai patalpinti „Tėvynės" skiltyse jusų laišką rašytą į mane. Talpinu, pasitikėdamas, kad kur nors užkampy Amerikos randasi pasiturintis lietuvis, kuriam šim tinė-kita nepinigai, o jei tokio asmens nesiras, tai tikrai randasi šimtais lietuvių, kurie gali paaukoti doleri-kitą „Ąžuolo" korporacijai.

Aukas meldžiu siųsti: „Ąžuolas", Medikų fakultetas, Kaunas, Lithuania, arba

Dr. A. L. Graičunas,
3310 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Pinigai bus priimti ir viešai per laikraščių skiltis pakvituoti.

—•—•—

Jaunų ponių meilė pasiekia padanges viena nakčia.

* ✤ *

Moteris yra šeimynos išganymas ar pražūtis.

V. J. B.

SKAITYKITE KNYGĄ
PASAULIO
ISTORIJA
Arba
Aiški
Gyvybės
Ir
Žmonijos
Istorijos
Apybraiža
Pirmas Tomas

Parašė G. H. WELLS

Puslapių 292
Kaina $2.25
Gaunama
„TĖVYNĖS" Adminsfrac.,
307 West 30-th Street,
New York, N. Y.

Yra Dar Nežinomų Tautų

Pietų Amerikoje yra dar daug žemės plotų, apaugusių miškais, į kuriuos nėra įsibrovęs dar nė vienas europietis. Tuose miškuose daug dar yra visokių paslapčių. Vietinių gyventojų tarpe eina kalbos, kad kažkur tų **miškų gludumoje gyvena žmonės, turį augštą kulturą,** kurie apie kitus žmones, gyvenančius šiapus tų miškų, neturi jokio supratimo. Yra žinių, kad kartais iš tų miškų gludumos kokia pora atklysta į civilizuotas vietas, bet tuoj vėl grįžta atgal.

Įsibriauti į tas miškų gludumas bandė jau ne vienas nežinomų kraštų tyrinėtojas. Tačiau visi jų bandymai pasibaigė nepasisekimais. Kiekvienas jų turėjo nukeliauti daug tukstančių kilometrų miškais. O miškai Pietų Amerikoje ne tokie, kaip musų krašte. Be medžių milžinų tankumyno, ten auga visaip susiraizgę įvairūs augalai, pro kuriuos taką reikia skinte skinti su kirviais. Per dieną jeigu pavyksta nukeliauti kokį trejetą kilometrų, tai buna labai gerai. Be to, tuose miškuose pilna žvėrių, įvairių gyvačių ir nuodingų šliužių. Klimatas čia drėgnas, kuris žmones žudyte žudo.

Daugelis drąsuolių, kurie leidosi į tuos miškus, žuvo. Daugelis turėjo grįžti, nes kelionė pasidarydavo neįmanoma. Į kraštus, kur gyvena kažkokie žmonės, ligi šiol niekas nenukeliavo.

Šiomis dienomis iš to pragaro sugrįžo nežinomų kraštų tyrinėtojas Ruth. Jis **žygį pradėjo prieš dešimtį metų.** Įsibriovęs gana giliai į tuos neįžengiamus miškus, jis pateko vienos čiabuvių tautelės nelaisvėn, ir iškalėjo ten ligi šių dienų. Jis pasakoja, kad žmonės, kurių jis buvo sulaikytas, apie galingą tautą miškų gludumoje žino labai daug ką. Jų žodžiais, ta tauta esanti indėnų giminės, tačiau žmonių oda esanti ne raudona, o balta. Jie turi didelius miestus, pastatytus iš baltų akmenų. Vieno tokio miesto griuvėsiai esą už kelių tukstančių kilometrų. Tie žmonės jį palikę, nes pabugę ispanų, kurie Pietų Amerikoje įsikurė prieš kelis šimtus metų.

Tyrinėtojas Ruth dabar daro žygių, **kad tų žmonių ieškoti butų suruošta ekspedicija lėktuvais.** Jis mano, kad **atidengti Pietų Amerikoje girių paslaptis kitomis priemonėmis nėra vilties.**

Kaip žinia, visiškai nesenai buvo surasta ligi šiol dar nežinota tauta Australijoje. Ji buvo užtikta netikėtai mokslinės ekspedicijos, kuri buvo išvykusi tirti Australijos augmenijos. Ši ekspedicija savo tikslams naudojo lėktuvus, kurių vienas nuklydo į krašto gilumą ir giriose užtiko kažkokias sodybas.

Ruth kreipėsi į Amerikos geografijos draugiją, kad ši apsiimtų lėktuvų ekspediciją finansuoti. Kaip girdėti, sumanymas randa pritarimo, ir ekspedicija žygį pradės pavasarį. (M. R.)

Aplankius Tarptautinę Dailės Parodą

Pittsburgh, Pa. — Lapkričio 24 d. keletas mųs susitarėm aplankyti tarptautinę dailės parodą, kuri randasi Carnegie Muzėjaus Name. Kol apėjom-apžiurėjom, nors ir apyčiupiai, jautėmės lig ir pavargę, bet mes matėme tų tautų kurinių, kurie buvo parodoj išstatyti ir darėmė savotiškus komentarus. Vieniems patiko vienokie kuriniai, kitiems — kitokie. Tik musų draugės moterys piktinosi europiečių artistų kuriniais, kur buvo išstatytos moterys „Jievos rubuose". Bet vyrai, kiek teko pastebėti, prieš tai neprotestavo, nes tai, dailės žvilgsniu esą viskas tvarkoj.

Buvo ir vyrų išstatytų „Adomo rubuose" visoje pilnumoje, tačiau man neteko girdėti, kad moterys prieš tai protestuotų. Vyrai, turbut, prieš taį ir neprotestavo.

Mums labai buvo įdomu pamatyti „South of Scranton", kuris parodoj yra laimėjęs pirmą dovaną ir esame skaitę ir girdėję visokių nuomonių apie viršminėtą kurinį. Vieni jį giria, kiti peikia, o mes pirm pamatymo nebuvom nusistatę nė vienaip, nė antraip. Tačiau apžiurėjus paveikslą, visi sutikom, kad skyrimas pirmos dovanos už „South of Scranton" nėra padaryta klaida, nes tai, musų akimis žiurint, buvo gražiausias kurinys, kokį teko matyti visoj parodoj. Nors mes neturėjom mažiausio supratimo, ką tas paveikslas reiškia, bet mums labai patiko paveikslo spalvos ir technika.

Kitas dalykas, tai aš įdomavau pamatyti Sovietų Rusijos ir Lenkijos artistų kurinius kaipo tų tautų, kurios yra artimesnėj kaiminystėj su Lietuva. Tiek Sovietų Rusijos, tiek lenkų nebuvo perdaug kurinių išstatytų. Iš Sovietų kurinių man geriausiai patiko vaizdavimas šokimo iš orlaivio. Lenkų kuriniuose mane suįdomino Bronislavo Jamontt-Jomanto kurinys, kuris yra užvardintas: „Old Houses In Wilno", kur vaizduojama senojo Vilniaus pirmosios stubos. Kurinys gražus, tik gaila, kad jisai yra išstatytas lenkų kuriniuose, o ne lietuvių. Bet Lietuvos artistų kurinių visai nebuvo nė išstatyta ir kas tame kaltas, tai nežinau, bet man rodos, kad tai negerai.

S. Bakanas.

Paieškojimai

Šie asmenys gyveno Amerikoje yra ieškomi:

Bačėnas Julius. Kilęs iš Lincinavos km., Girkalnio val., Raseinių apskričio.

Macaitis Vincas, sunus Jurgio. Kilęs iš Viduklės vals., Raseinių apskr. Tarnavęs Jungt. Amerikos Valst. kariuomenėje.

Vismontas Kazys. Gyvenęs Chicagoje.

Zaturskis Stasys. Kilęs iš Kražių vals., Raseinių apskr.

Augščiau išvardyti asmenys yra prašomi atsiliepti ir kiekvienas kas ką nors apie juos žinotų yra prašomas suteikti žinių. Bent kokia žinia bus brangiai įvertinta.

LIETUVOS KONSULATAS,
100 East Bellevue Place,
CHICAGO, ILLINOIS.

SKAITYKITE KNYGĄ
AMERIKA
Arba rinkinys įvairių faktų,
žinotinų Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliaujantiems
lietuviams.
„TĖVYNĖS" ADMINISTRACIJA
307 W. 30-th STREET, NEW YORK, N. Y.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIUJU KOMISIJU ADRESAI

Pildomoji Taryba:

Adv. F. J. Bagočius, **Prez.,**
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

J. K. Mažukna, **Vice Prez.,**
1325 W. North Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

Dr. M. J. Vinikas, **Sekr.,**
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y

Adv. K. P. Gugis, **Iždin.,**
3323 So. Halsted St..
Chicago, Ill.

Dr. J. S. Stameslow, **Dr.-Kv.,**
95 N. Main St.,
Waterbury, Conn.

S. Mockus, Išd. Gl..
726 E. 7-th St.,
So. Boston, Mass.

E. Mikužiutė, **Išd. Gl.,**
2121 N. Western, Ave.,
Chicago, Ill.

Įstatų Komisija:

Adv. A. O. Shallna,
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

V. Šmulkštys,
142 North St.,
Minersville, Pa.

Kun. M. Valadka,
156 Garden St.,
Lawrence, Mass.

Finansų Komisija:

J. P. Varkala,
3241 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

J. Marcinkevičius,
4508 — 8-th Ave.,
Kenosha, Wis.

G. J. Stungis,
6919 So. Maplewood Ave.,
Chicago, Ill.

Kontrolės Komisija:

S. Gegužis,
38 So. Main St.,
Mahanoy City, Pa.

S. Cibulskis,
2473 Collier Ave.,
Far Rockaway, N. Y.

J. M. Bučinskas,
24 Baxter St.,
Binghamton, N. Y.

SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

Adv. K. Kalinauskas,
33 Rosemont St.,
Dorchester, Mass.

A. Zalatorius,
827 W. 33-rd St.,
Chicago, Ill.

S. Bakanas,
2404 Charles St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

Apšvietos Komisija:

Dr. A. Montvidas,
2400 Madison St.,
Chicago, Ill.

Min. B. F. Kubilius,
2 Atlantic St.,
So. Boston, Mass.

J. Miliauskas,
626 Woodward Ave.,
McKees Rocks, Pa.

Labdarybės Komisija:

Dr. M. J. Vinikas,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

Mrs. F. G. Edkins,
947 Davis Ave. N. W.,
Grand Rapids, Mich.

V. Černauskas,
236 N. English Ave.,
Springfield, Ill.

Sveikatos Komisija:

Dr. V. Šimkus,
3343 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Dr. J. T. Vitkus,
1286 Norwood Rd..
Cleveland, Ohio.

Dr. I. B. Bronushas,
3037 O'Donnell St.,
Baltimore, Md.

Jaunuolių Komisija:

K. Staneslow,
95 N. Main St.,
Waterbury, Conn.

S. Levickis,
2308 — 53-rd St.,
Kenosha, Wis.

B. Sabaliauskytė,
Mayview, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS

SVARBUS SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS SUVAŽIAVIMAS.

Visai netikėtai iškilo staigūs reikalai, kurių išsprendimui S. L. A. Prezidentas buvo priverstas sušaukti Pildomosios Tarybos nepaprastą suvažiavimą. Paaiškėjo tik lapkričio 28 dieną, kad pirm gruodžio mėnesio suvažiavimas butinai reikalingas, tad Pildomosios Tarybos nariai sušaukti telegramais į suvažiavimą, kuris prasidėjo lapkričio 30 dieną.

Suvažiavime dalyvavo visi Pildomosios Tarybos nariai ir dviejų svarbiausių komisijų pirmininkai, butent: Prez. F. J. Bagočius, Vice Prez. J. K. Mažukna, Sekr. M. J. Vinikas, Iždin. K. P. Gugis, Daktaras Kvot. Dr. J. S. Staneslow, Iždo Globėjai S. Mockus ir E. Mikužiutė, Kontrolės Komisijos pirm. S. Gegužis, Finansų Komisijos pirm. J. P. Varkala ir SLA. investmentų patarėjas p. Breckenridge. Suvažiavimas tęsėsi tris dienas — iki sekmadienio vakaro ir tuo laiku aptarta ir kiti reikalai be tų, kurių išsprendimui šis suvažiavimas sušauktas.

Mat New Yorko valstijos apdraudos departamentas iškėlė tam tikrus reikalavimus, kurių išsprendimui ir prisitaikymui prie jų buvo reikalingas visų Pildomosios Tarybos narių asmeninis dalyvavimas suvažiavime. Iš SLA. Sekretoriaus M. J. Viniko paaiškinimų sužinota, kad su lapkričio 30 diena baigėsi laikas tų parėdymų, kurie leidžia be nurašymo iš knygų skirtumų kainose iškeisti bondsus investmentų pagerinimui, butent iškeitimui neturinčių amortizacijos teisių bondsų į turinčius amortizacijos teises bondsus. Pagaliau departamentas pastebėjo, kad jokiai organizacijai jis neleis daryti biznį New Yorko valstijoj, kurios „solvency" bus žemiau 100 nuošimčių. Todel reikėjo Pildomąjai Tarybai susirinkti ir šiuos svarbius reikalus aptarti ir dabotis, kad nepriseitų Susivienijimui pakelti nesmagumus del nukritusių kainose SLA. investmentų. Daugiausiai laiko ir pašvęsta S. L. A. investmentų gerinimo svarstymui.

Bet kaip minėjome, šia proga išspręsta ir kiti svarbūs reikalai, kaip ir eiliniais techniškumais supainioti reikalai. Kadangi su sekamu „Tėvynės" num. pradėsime talpinti šio suvažiavimo protokolą, tai nariai tuos visus nutarimus sužinos iš oficialio protokolo. Suvažiavimas rimtai ir su visišku rupestingumu prieš jį stovinčius reikalus svarstė ir sprendė.

SLA. PENKTO APSKRIČIO PARENGIMAS JAU ČIA PAT.

Netik New Jersey, bet ir Didžiajame New Yorke jau plačiai kalbama apie SLA. penkto apskričio rengiamą pramogą, kuri įvyks sekmadieny, gruodžio 9 dieną, Lietuvių Svetainėje, Newark, N. J. Ši pramoga bene bus tai vienintėlė savo turiningumu SLA. penkto apskričio gyvavime. Visų pirma, parengime kalbės SLA. Prezidentas, adv. F. J. Bagočius. Po to, bus perstatyta P. Bajoro dviejų veiksmų komedija „Pasaulis be Moterų", kurią suvaidins Brooklyno jaunuolių-artistų grupė, vadovaujama SLA. nario, Vitalio Bukšnaičio. Vietiniai gi jaunuoliai atliks muzikalį programą. Parengimo pradžia lygiai 7 val. vakare.

Iš augščiau paminėtų, aiškiai matome, kad parengimo programas yra gausus ir, kiek man žinomi jo pildytojai, programas turės buti tokiu, kokio šioje apylinkėje jau senai-senai neturėta. Apie adv. F. J. Bagočių, kaipo kalbėtoją, nėra nė kalbos: jis visur ir visuomet geraj pakalba; ypač jis puikias prakalbas pasako apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoje, kurio dabar Prezidentu yra. Komedija „Pasaulis be Moterų" yra naujoviška ir juokinga. Kas ją matys vaidinant — turės skanaus ir sveiko juoko. Jaunuoliai, kurie pildys muzikalį programą — irgi pasirengę savo pareigas tinkamai atlikti. Vadinasi, parengimas bus šaunus. Todel apie jį netik vietiniai, bet ir apylinkės SLA. nariai bei lietuviai ir kalba, bei rengiasi jame buti. O aš visai neabejoju, kad šiame parengime bus tiek žmonių, kiek Lietuvių Salė dar niekad nėra mačiusi.

Beje, minimas parengimas rengiamas tuo tikslu, kad jo pelną paskyrus SLA. 245 kuopos organizuojamos lietuvių kalbos mokyklėlės palaikymui. Todel visi SLA. nariai, kurie dar nėsate nusitarę SLA. penkto apskričio parengime dalyvauti, tai padarykite dabar. Pakvieskite ir savo draugus, gimines bei pažįstamus atsilankyti. Visi busite patenkinti. **Aš Busiu.**

BUTINAI DALYVAUKITE.

Gruodžio 6 d., 1934 m., bus SLA. 38-tos kuopos priešmetinis susirinkimas Pilėčių Kliube, 80 Union Ave., Brooklyne. Į šį susirinkimą nariai yra kviečiami atvirlaiškiais, tad savaimi suprantama — ateina daugiau. Tačiau aš noriu priminti bei paraginti, kad kiekvienas kuopos narys **butinai** šiame susirinkime **dalyvautų,** nes bus rinkimas kuopos valdybos sekantiems metams, bus išduotas raportas apie rengiamą paskaitą, kuri įvyks 13 d. gruodžio, š. m., ir taipgi bus šiame susirinkime žodžiu išaiškinta paskutiniam SLA. Pildomosios Tarybos suvažiavime padarytas naujas pat varkymas reikale pašelpgavių.

Manęs ypatiškai net keletas narių tuo reikalu klausinėjo, ar jų pasiskirti pašelpgaviai yra tiesoti sulig konstitucijos? Nors gerb. „Tėvynės" Redakcija savo straipsniu gana plačiai tą klausimą išaiškino, visgi delto tuliems nariams nėra pilnai suprantama. Todel dar kartą raginu ir kviečiu visus 38 kuopos narius nepamiršti ir ateiti į viršminėtą susirinkimą, nes tai yra vienas iš svarbiausių visų metų susirinkimų, į kurį nesivėluokite, nes, kaip minėjau, daug svarbių darbų turėsime atlikti.

V. Michelson,
SLA. 38 kp. pirmininkas.

CHICAGIEČIAI SPSIGYVENO NEW YORKE.

Gruodžio 3 d. atsilankė „Tėvynės" Redakcijon p. V. Briedis, SLA. 36 kuopos veikėjas iš Chicago, Ill., ir besikalbant sužinota iš p. Briedžio, kad jis su dukrele persikėlė pastoviam apsigyvenimui į New Yorką. Mat p. Briedžio vyriausias sunus — gabus ir talentingas pianistas gyvena New Yorke ir dirba su judomų paveikslų gaminimo firmomis, tad ir tėvas su dukrele, kuri taip pat yra gabi pianistė, persikėlė gyventi New Yorkan ir apsigyveno New Yorko priemiesty Astoria, L. I.

—o—

Pereitą savaitę lankėsi „Tėvynės" Redakcijoje SLA. 352 kuopos iždininkas p. Stepanauskas iš Detroit, Mich. Buvo atvykęs New Yorkan biznio reikalais, tad apsilankė ir SLA. Centre. Teko sužionti, kad p. Stepanauskas nusipirko judomų paveikslų teatrą Detroite ir lankėsi New Yorke sudarymui sutarčių su užsienio paveikslus importuojančiom firmom, kad jis galėtų tokius paveikslus gauti ir savo teatrui. Sužinojom iš p. Stepanausko, kad jo žygis New Yorkan pilnai pavyko. Linkime SLA. veikėjui geriausio pasisekimo naujame biznyje.

—o—

Taip pat lankėsi „Tėvynės" Redakcijoj p. Mikas Vailionis iš Wm. Penn, Pa. Buvo atvykęs New Yorkan aplankyti čionai gyvenančio sunaus ir ta proga užėjo aplankyti SLA. centralinę įstaigą.

SLA. 38 KP. PASKAITOS GRUODŽIO 13 D.

SLA. 38 kuopa, Brooklyn, N. Y., rengia ištisą eilę paskaitų. Pirma tų paskaitų įvyks gruodžio 13 d., Lietuvių Pilėčių Kliubo salėje, 80 Union Ave. Pradžia 7:30 val. vakare. Prelegentais bus Dr. E. Žukauskas ir Dr. M. J. Vinikas, SLA. Centro Sekretorius. Pirmasis kalbės apie sveikatą, o antrasis — apie apdraudos naudingumą.

Visiems vietiniams SLA. nariams ir lietuviams, kurie interesuojasi sveikata ir apdrauda, patartina į šias paskaitas atsilankyti, nes jose daug ko apie minimus dalykus sužinosite.

SLA. 38 Kp. Narys.

KONCERTINĖ RADIO PROGRAMA.

Naujas vakarinis lietuvių radio programas pradedant antradieniu, gruodžio 11 d., 9:30 val. vakare iš WMBQ stoties. Išgirsite koncertinį lietuvių radio programą ir balsus oro bangomis įžymių artistų ir muzikų. Programą pradės p. J. Ginkus, šeštadienių 10:30 val. rytinių programų vedėjas. Todel visi klausykite p. Ginkaus radio programų antradieniais 9:30 val. vakare, šeštadieniais 10:30 val. ryte iš WMBQ stoties — 1500 kilociklų. **Rep. Pokšt.**

MUSŲ VEIKLIEJI STUDENTAI IR ALUMNAI.

Studentai ir alumnai, nariai „Lietuvių Alumnų ir Studentų Kliubo", pasirodo yra veiklūs. Savo susirinkime, kuris įvyko Lietuvių Meno Ratelio salėje lapkričio 11 d., dalyvavo nariai netik iš Brooklyno apylinkės, bet ir iš Long Island, Yonkers, Jersey City ir Newarko.

Svarbūs ir liečiantys kliubą reikalai šiame susirinkime entuziastiškai ir energingai apkalbėta. Be kito, tartasi surengti bankietą kuomet nors apie Velykas. Bankietą manoma surengti dar įdomesnį, negu pereitą metą. Advokatas K. Vokietaitis, komisijos narys, stengsis pakviesti į šį bankietą ne tik lietuvių, bet ir latvių, estų ir kt. inteligentiją. Bravo toks sumanymas!

Visiems nariams ir svečiams buvo išdalinta po vieną egzempliorių „A Short Sketch of Lithuania", tikslu kliubo narius suinteresuoti Lietuvos kultura.

Susirinkimas baigėsi užkandžiais.

Lietuvių A. ir S. Kliubas.

IŠ LIETUVIŲ DAILĖS-MENO RATELIO VEIKIMO.

Lietuviai turime susipažinti su tais autoriais, kurie kai ką parašo apie lietuvius į didžiąją Amerikos spaudą anglų kalboje. Ypač yra mums lietuviams į naudą, kai rašo apie mus jau kitų tautų rašytojai ir parašo apie lietuvius teigiamai. Todel mums yra reikalinga su tokios krypties rašytojais susipažinti, parodant, kad mes jųjų raštus įvertiname. Reikia nors morališką autoriui atlyginimą suteikti.

Pirmas tokis pažinties mazgas buvo užmegstas šių metų lapkričio 18 d., 4 val. po pietų. LDMR. patalpose, 266 Flatbush Ave., Brooklyn, N. Y. Pavaišinimui buvo surengta arbatėlės vaišės (tea party) ir to popiečio garbės svečiu buvo p-nas **E. E. Sacks,** autorius knygos „AN EXCURSION TO LITHUANIA". Buvo labai graži ir jauki susipažinimo su minėto kurinio autorium pramoga.

LDMR. jau prie esančių savo kliube pamokų pridėjo ir dramatiško lošimo pamokas, kurias apsiėmė duoti kompetentiški instruktoriai pirmadienių vakarais.

Išlaikymui savo kambarių yra ruošiama loša. Leidžiama dovanoms musų jaunų dailininkų kuriniai — paveikslai, maskos ir kitoki piešiniai.

Prašoma visuomenės paremti.

Reporteris J. S.

VELTUI

b e s i kankinantiems Inkstų ir Puslės silpnumais, pribudinančiais nakti iš miego gaižumais, pečių ir kojų skaudėjimais ir muskulų gėlimais. Išpildykite žemiau esantį kuponą ir tuojaus pasiųskite, gausite **VELTUI Ki-retic Tablets** išbandymui.

Ki-retic Company, Dept. T. S.,
529 Hudson St., New York, N. Y.
Vardas .....
Adresas .....
Miestas ..... Valst. .....

ATVYKO IŠ LIETUVOS.

Švedų Amerikos Linijos populiariu garlaiviu „Drottningholm", lapkričio 12 d., š. m., atvyko iš Lietuvos sekami keleiviai:

A. Uškuras ir E. Dame, New York, N. Y.; E. Styrienė ir J. Styra, Woodhaven, L. I.; E. Ažubalytė ir P. Ažubalytė, Athol, Mass.; E. Umbrazaitė ir E. Garbačauskienė, Brooklyn, N. Y.; Iz. Krivanytė, Cleveland, Ohio; A. Rimkienė ir B. Rimkiutė, Chicago, Ill..

Trumpam laikui vešietis atvyko: D. Kieselis, į Ottawa, Ont. Canada ir J. Železnikas, į Bedford Hills, N. Y.

V. Mučinskas.

NUMIRĖ SENA MASPETHIETĖ.

Lapkričio 30 dieną su šiuo pasauliu atsiskyrė a. a. Petronėlė Lukoševičienė (Luckas), 54 metų amžiaus. Palaidota gruodžio 4 d. su bažnytinėmis apeigomis šv. Jono kapinėse. Dideliame nuliudime velionė paliko vyrą Adomą, dukreles ponią Genovaitę Goodwill, ponią Anelę McGovern, ponią J. Glover, sunų Joną ir anukus Viky, Trudy ir Juozuką.

Velionė Lukoševičienė buvo viena iš senesniųjų Maspetho gyventojų ir atsižymėjusi biznyn.

Laidotuvėmis rupinosi graborius A. J. Valantiejus.

Rep. V.

Kuopu Susirinkimai

Forest City, Pa. SLA. 2 kuopos mėtinis susirinkimas įvyks gruodžio 9 dieną, 2 val. po pietų, American Legion Hall, ant Delaware St. Visi nariai ir narės atsilankykite, nes bus renkama kuopos valdyba 1935 metams. Turime ir kitų reikalų apsvarstymui. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 2 kuopos.

A. M. Makauskas — pirm.

Esplent-Pittsburgh, Pa. SLA. 353 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gruodžio 9 d., 2 valandą po pietų, L. A. P. A. 2 kuopos svetainėj, 24 Locust St., McKees Rocks, Pa. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokestis. Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1935 metams. Turime ir kitų reikalų aptarimui. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 353 kuopos.

D. Sanda — sekr.

Amsterdam, N. Y. SLA. 272 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 9 d., 1 val. po pietų, A. L. K. svetainėj, 17 Liberty St. Visi kuopos nariai ir narės dalyvaukite, nes apart valdybos rinkimo yra ir kitų reikalų apsvarstymui. Yra iš Centro pranešimų, kuriuos kiekvienas narys privalo žinoti ir pildyti.

F. P. Miškinis — pirm.

Chicago, Ill. SLA. 129 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 9 d., 2 val. po pietų, G. Černausko svetainėj, 1900 So. Union Ave. Visi nariai malonėkite butinai dalyvauti, nes bus renkama kuopos valdyba 1935 metams. Turime ir daugiau svarbių reikalų aptarimui. Neužmirškite užsimokėti mėnesines mokestis už šiuos metus. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 129 kuopos.

K. Batutis — sekr.

Worcester, Mass. SLA. 57 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 9 d., paprastu laiku, o ne gruodžio 2 dieną, kaip kad pereitam „Tėvynės" numery garsinta. Meldžiu 57 kuopos narių man atleisti, kad įvyko klaidą per mano kaltę. **Jonas Degesiunas.**

Edwardsville, Pa. SLA. 1 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 9 d., 2 val. po pietų, paprastoj svetainėj. Malonėkite visi nariai atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1935 metams. Taipgi atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 1 kuopos. **A. Matulevičius** — sekr.

Hartford, Conn. SLA. 124 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 9 d., 2 val. po pietų, YMCA. name, 315 Pearl St. Butinai visi ateikite ir atsineškite mokesčių knygeles, kad visi butumet užsimokėję iki naujų metų. Šiame susirinkime bus renkama kuopos valdyba ir visos kitos komisijos. **J. Sekys** — sekr

— Kiekvienos motinos pareiga paraginti savo dukteris bei sunus apsirupinti rytojum.

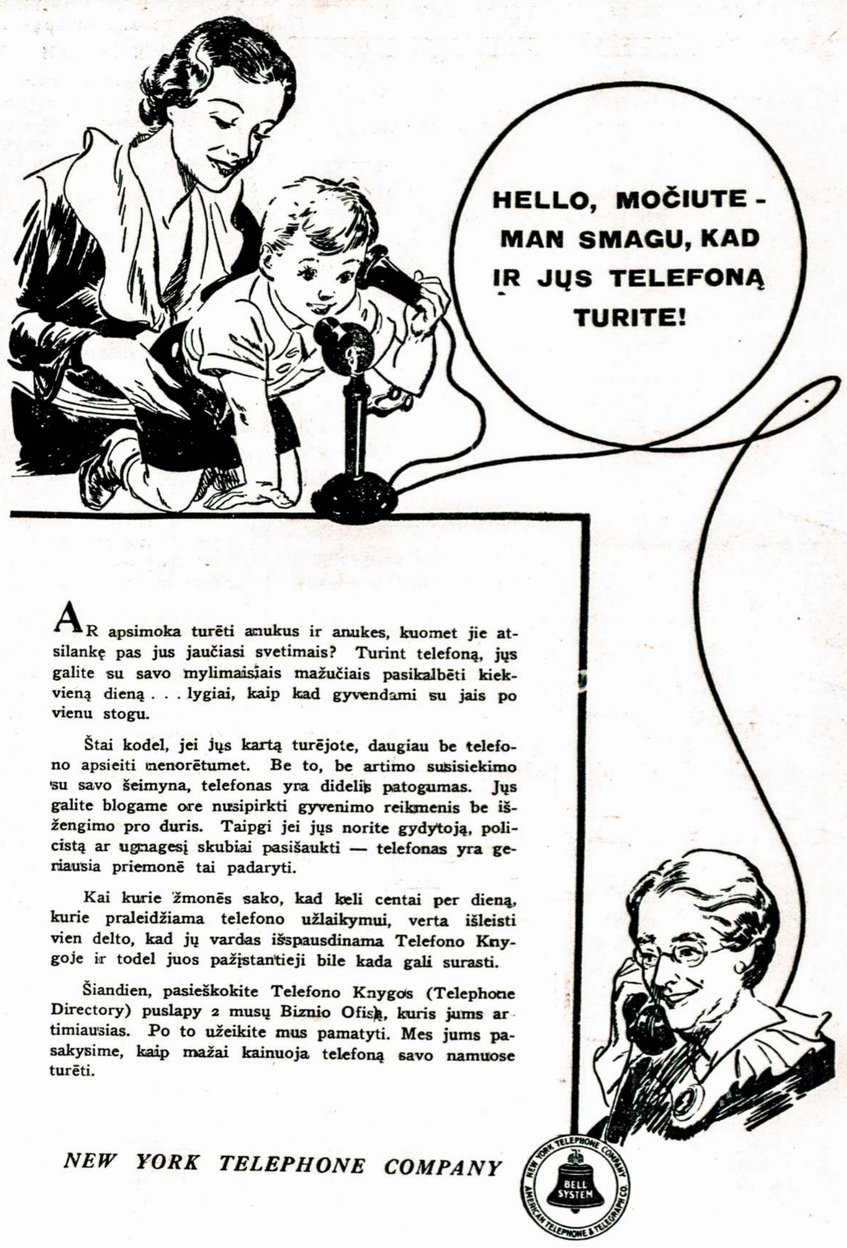

Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1935 metams. Turime ir kitų reikalų aptarimui. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 353 kuopos.

D. Sanda — sekr.

Nervuotas — Susierzinęs? Štai Greita Pagelba

Kam buti nervuotu ar susierzinusiu? NUGA-TONE suteiks greitą pagelbą. Tai yra tiesus nervų tinklui tonikas ir veikia akstinu visai nervų sistemai. Nervingumas daro žmones erziais ir nemaloniais. Suvaldykit savo nervus su NUGA-TONE ir greitai užmiršit bėdas. NUGA-TONE neturi prasto skonio. Jis yra plokštelių formoje ir lengvas priimti. Paimkit viso mėnesio trytmentą už Vieną Dolerį. Jei rezultatai nepatenkins, jusų pinigai bus sugrąžinti. Parduoda ir garantuoja visi aptiekoriai. Neatidėliokit — gaukit bonką šiandien. Venkit pamainų. Reikalaukit tikro NUGA-TONE.

Nuo užkietėjimo imkit — UGA-SOL — Idealų Liuosuotoją vidurių 25c. ir 50c.

SKAITYKITE KNYGĄ

LIETUVIŠKA CHRESTOMATIJA
Puslapių 180

Kaina 40c.

Rašykite:

„Tėvynės" Adm.,
307 West 30-th St.,
New York, N. Y.

UŽ LIETUVOS BONUS

Mes mokame augščiausią rinkos kainą. Neparduokite pirm parašymo pas mus.

Kurt H. Schurig & Co.,
50 Broadway, New York.

Tel. Newtown 9-4464
ANT. J. VALANTIEJUS,
Laisniuotas Graborius ir Balsamuotojas.
Apdrauda visose šakose.
Notary Public.
54-41 — 72nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti
Grand St., Maspeth, L.I.N.Y.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimu, nes skaudėjimai ant patalo paguldo.

CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už $1.05

Dukart tvirtesnė 75c.

Knyga: „ŠALTINIS SVEIKATOS" augalais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS,
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

PAIN-EXPELLER
Trade Mark Reg. U. S. Pat. Off.
Visokiems muskulų skausmams palengvinti
naudokite
ANCHOR PAIN-EXPELLERĮ
Pain-Expelleris visuomet palengvina skausmus
KILLS PAIN

$1.00 SANDAROS Jubilėjinė Dovana $1.00

Užsirašančiam laikraštį „Sandarą" ant metų, šis kuponas skaitomas VIENO DOLERIO VERTĖS. Užsirašymo laikas nuo Rugpiučio-August 1-mos dienos iki Vasario 1 dienai, 1935 m. „Sandaros" kaina $2.00 metams. Atsiųsk Sandaros Administracijai šį kuponą pridėjęs tik vieną dolerį ir gausi laikraštį „Sandarą" čieliems metams. Šis kuponas geras tik iki Vasario 1-mai, 1935 metų.

Vardas-pavardė _____
Numeris ir gatvė _____
Miestas, valstija _____

SANDARA — 814 W. 33-rd St., Chicago, Ill.

Parsiduoda Murinis Namas

Lietuviais apgyventoje apielinkėje, keturių šeimynų, po šešis šviesius kambarius, su įtaisymais, prie didelės biznio gatvės, skersai milžiniško fabriko, bizniui tinkamai įrengtas, su dviems dideliais langais ir prie biznio gyvenamais kambariais NAMAS. Parsiduoda labai prieinamomis išlygomis. Tuojaus kreipkitės šiuo adresu:

Telephone: Market 2-4867

A. S. TREČIOKAS,
197 Adams Street,
NEWARK, N. J.